

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLIV Ч. 1) СІЧЕНЬ — 1987 — JANUARY No. 1 VOL. XLIV

Дещо про о. Михайла Щербаківського	1
О. Пятурицька. Двадцять другого січня.	2
У.Л. Щасливого нового року	2
Л. Гладка. Передконвенційні думки	3
С. Караванський. Новорічний тост	4
М. Логаза. Мати страдниця — Володимира Зарицька.	5
М. Горбаль. Ой, кого ж ви, мамцю, ждете?	6
В. Симоненко. Завірюха	6
О. Лісківська. Родина	7
Х. Годів-Юзич. Калейдоскоп	8
Конкурс 64-го Відділу — Хрищення Руси-України	9
М. Храплива. Коразон Акіно	10
І. Чайківська. Перли українських рік	12
Ой у полі, полі	12
Вісті з Централі	13
Конкурс фонду ім. Ковалевих	15
СФУЖО	16
Що читати?	18
М. Лемкиня. Сумна доля мого рідного села на Лемківщині	19
Лемківщина	21
Our Life	
M. Waczynsky. Love and Need: Caring for the Elderly	22
Courses & Workshops at the Ukrainian Museum	23
M. Duplak. The Current Ukrainian Immigration and Us	24
News from UNWLA Headquarters	25
Contest for Writers — Kowaliw Fund	25
Cook's Corner. <i>Shrimp</i>	26
Х. Навроцька. Наше харчування — Закуски	27
Практичні поради	28
Курси і заняття в Українському Музеї	28
Хроніка округ. Нова Англія	29
Округний з'їзд. Нью-Йорк	30
Допис. Літературний вечір	31
Мистецька виставка	32
УМ. Пожертви	33
Замість квітів — пресфонд	34
Стипендійна акція СУА	36

Редактор — Ольга Лісківська
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
 РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
 108 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 228-0110

На обкладинці: Андріївська церква у Києві. Споруджена у XVIII ст. за проектом В. Растреллі.
 Cover: St. Andrew's Cathedral in Kiev. Designed by V. Rastrelli and built in the 18th century.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1987 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ зв'язків
Любомира Артимішин	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літелло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 München 5, Rumfordstr. 21

*Водохрища в селі Шпичинці — кінець XIX ст. Службу Божу відправляє о. Михайло Щербаківський. Світлина з колекції Українського Музею — дар Катерини Кричевської Росандич.
Epiphany observance in the village of Spichyntsi at the end of the 19th century. Rev. Mychailo Scherbakivski officiating. The photograph was donated by Kateryna Krychevsky-Rosandich to the collections of the Ukrainian Museum in New York.*

Децо про отця Михайла Щербаківського і село Шпичинці

Подаємо уривки з доповіді Вадима Павловського про сина отця Михайла Щербаківського, Данила, на присвяченій йому конференції УВАН у США, 2-го жовтня 1977 року. Доповідач був онуком отця Михайла, сином його дочки Євгенії Павловської-Кричевської.

Отець Михайло Щербаківський був свідомим українцем. Був знайомий з діячами Старої Громади — В. Антоновичем, Т. Рильським*, на похороні якого він сказав дуже прочулену промову, І. Нечуєм-Левицьким, М. Петровим та іншими. Був співробітником журналу "Кіевская старина".

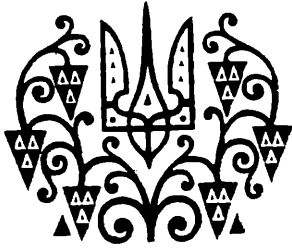
Ще в часи свого навчання в Київській Софійській бурсі, співаючи в митрополичому софійському хорі, він був 1861 року присутній на зустрічі труни Тараса Шевченка на Подолі. Випадково він потрапив на фотографію вкупі з ріднею Шевченка довкола труни: маленький круглолидий хлопчик, що стоїть окремо на першому пляні перед труною і дивиться просто на фотографа.

Отець Михайло був священником у селі Шпичинці на Київщині (тепер — Попільнянського району Житомирської області). Довколишня місцевість була ареною багатьох історичних подій, свідками яких zostалися, тоді ще не розорані до кінця, братські могили з часів воєн Богдана Хмельницького. Довкола були містечка, пов'язані з тогочасними подіями: Ружин, Паволоч, Вчорайше... Пізніше там буяла Гайдамаччина. За місцевими переказами, церкву в селі Шпичинцях збудував Фесун, один з учасників Коліївщини, якого чудом звільнили з польської тюрми в Кодні.

П'ятнадцять верст од Шпичинець лежить село Верхівня, колишній маєток Ганських з великопанським палацом. 1847 року туди приїздив з Парижу Бальзак і жив там. А по трьох роках знову приїхав і звідти їздив вінчатися з Евеліною Ганською в Бердичів — 45 верст од Шпичинець. Про це згадували в народі. По тамошніх селах ще зберігалися і народня ноша і старі звичаї та традиції.

Отець Михайло Щербаківський мав багато чого розповісти своїм дітям і про Шевченка і про історію України. Життя в такій атмосфері лишило глибокий слід у душах дітей, навчало їх почувати органічною частиною свого оточення, свого народу, і вплинуло на формування їхнього світогляду. Сини отця Михайла, учені археологи і етнографи, Вадим і Данило Щербаківські не поривали зв'язку з рідним селом: не раз їздили туди, щоб збирати етнографічні матеріали.

* *Тадей Рильський — батько поета Максима Рильського.*

ДВАДЦЯТЬ ДРУГОГО СІЧНЯ

Відкіль з'явилося, взялось
давно забуте і закляте?
Яке це било джерело
води живої? — Не вгадати.

Так на руїні з лихоліть
яріє ранньою весною
квапкий препишний буйноцвіт
і дивини, і звіробю.

Із небуття, з-під клятьб сторіч,
неначе крокус із-під снігу,
воскрес народ ураз, за ніч
й до сонця підійняв лодигу.

Поглянеш: вколо ще зима,
ще прийде сніговій сердитий.
Дарма, дарма, усе дарма! —
Народ воскрес, щоб жити, жити!

Там, як сонце — вір-не-вір! —
Ярославів княжий двір,
небо — голубий намет,
празник — лицарський бенкет.
Не бенкет, а бій і змаг,
а спонук до звитяг:
за князівну в жар-парчі,
в золотому обручі!

Звик Гаральд до бур і лих,
звик до кличів бойових.
І чарує знов і знов
брязкіт січ, і гук, і кров.
І чарує над життя
потяг серця до звитяг
і князівна в жар-парчі,
в золотому обручі.

Та князівна в жар-парчі,
в золотому обручі
Все помітує ярлом
А над озером Свангільд
вовни тче пухнасту біль
і під нитки коломіть
все гадає: лишка, чіт?...

Зібрані твори. Видання Організ.
Українок Канади. Торонто, 1983

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Щастя бажаємо рідним, друзям, знайомим не тільки з Новим Роком, але при різних нагодах. Бажаємо напевно широко, але ледве чи хтось з тих, що бажають і з тих хто бажання приймають, призадуматися над тим, яке значіння має це слово, що воно таке це "щастя".

Навіть саме слово "щастя" має різні пояснення у словнику, як ось: "стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого вдоволення і безмежної радості"; або теж: "здобуття якогось бажаного осягу", або: "мати щастя — бути учасником якоїсь незвичайної події чи бути знайомим і з незвичайною особою".

Сьогодні хочеться говорити про щастя, як задоволення життям, щастя про яке мріємо, таке, яке може дати людині безмежну радість.

Уяву про таке щасливе життя, людина переважно виробляє собі вже в ранньому віці, в молодечих роках свого життя. Залежить ця уява від середовища і обставин, в яких молода людина росте й дозріває до самостійного життя. Ці роки можуть зродити прив'язання до оточення, любов до рідних, до спільноти, до людей і це буде впливати на формування поняття про щасливе життя, мрію про щастя. Можливо, що людина вибере інший, новий шлях до цього щастя, але поняття про нього буде носити слід того чим наповнились душа, розум і серце молодої людини.

Важкі переживання у молодому віці можуть навпаки зродити нехіль до того чим виповнена була молодість, зродити бажання жити іншим життям, шукати інших цілей. Тоді теж виникає інше поняття, інша уява про щастя в житті людини.

Важкі матеріальні умовини можуть зродити мрію про багатство, як образ щасливого життя. Але в сьогоденному світі навіть ті, яких молодість проходить у повному добробуті, легко можуть впасти жертвою поняття щастя, як однозначного, ідентичного з багатством. Перед нашими очима, особливо за посередництвом телевізії і фільмів, пересуваються образи зі світу багатих, а для безкритичних, молодих глядачів, може цей світ безмежного багатства стати рівнозначним із поняттям безмежного щастя. Хоч у сценах з життя багатих людей немало таких ситуацій і подій, які далекі від правдивого щастя, сповнені душевних терпінь, розчарувань, ненависти замість любови, то для глядачів їхні душевні терпіння потапають у блиску зовнішніх матеріальних розкошів. А коли хтось і з молодих людей вибере раз як ціль свого життя, образ щастя — багатство, то на тій дорозі важко зупинитися, бо все буде ще хтось багатший за нього кому він зазидуватиме, кому і хоче дорівнювати.

Американський соціолог і психолог Ерік Фромм назвав одну зі своїх книжок "To have or to be?" тобто "Бути чи посідати (мати)". Це не значить, що тільки вбогі можуть бути вартісними людьми, але маєток у повноцінної людини є середником, способом життя, а не його ціллю.

Іван Франко писав:

Лиш хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить, —
Той цілий чоловік.

Якщо можливе щастя на землі то воно пов'язане з здібністю любити людей, батьківщину, світ. Любити і бути любленим — це заповідь щастя. Воно не завжди вистелене шовком, але воно дає силу пережити труднощі, які доля може поставити на нашому життєвому шляху. У поезіях ув'язнених поетів раз-у-раз натрапляємо на вияви того, що давало їм силу видержати, нести життєві тягарі, важкі понад людську уяву. Це була любов батьківщини, любов людей.

У. Л.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ДУМКИ

Стараннями Конвенційного Комітету СУА Округи Огайо, почалася вже підготовка до 21-ої звичайної Конвенції СУА, яка відбудеться від 22-го до 25-го травня ц.р. у Клівленді, Огайо.

Тоді, коли Конвенційний Комітет займається технічною підготовкою та підбором програми для успішного переведення конвенції — нам, загалом членства СУА, слід призадуматись і розглянути всі проблеми пов'язані з дотеперішньою і майбутньою діяльністю нашої організації.

Протягом 60-ти річного існування, завдяки своїй конструктивній праці для загального добра української спільноти, СУА став одною з передових і найсильніших організацій у цій країні. У 80-их роках ми відзначили 100-ліття українського жіночого руху та 50-ліття першого Жіночого Конгресу в Нью-Йорку, на якому створено СУА.

Під час відмічування тих двох великих подій, ми мали нагоду обміркувати минуле українського жіночого руху та усвідомити собі його ідеологічні закладки і його ролі у нашому суспільстві. Засновниці українського жіночого руху, в початках брали за зразок ідеї світових жіночих рухів, себто емансипацію жінки в загальному. Проте скоро виявилось, що українські жінки мають свої окремі проблеми і завдання, які не дозволяють нам обмежитись тільки до боротьби за рівноправність. Політичний стан на українських землях визначував потребу скріплення національної свідомості, піднесення економічного стану та участі у суто політичній діяльності в боротьбі українського народу за державну незалежність.

Ролі української жінки піднесено до рівня ролі громадянки, яку так вірно схопила Мілена Рудницька у своєму ключі до молодих жінок: *"Будьте громадянками у ваших родинях, а матерями у ваших громадах"*. Цей клич залишився актуальним по сьогоднішній день. По Першій світовій війні в наслідок втрати української державності, українські жіночі організації перестали існувати на східних і центральних областях України. Їх діяльність можна було вести далі лише на Західних українських землях, у країнах Західної Європи і за океаном. Зокрема у Галичині, Союз Українок дійшов до вершка свого розвитку, гуртуючи у своїх рядах жінок усіх суспільних верств, різного віку та рівня освіти.

Після Другої світової війни прийшла ліквідація українських жіночих організацій також і на Західних українських землях. Діяльність цих організацій протягом останніх сто років була диктована історичними подіями, які рішали про долю українського народу і визначали напрямні для діяльності українських жіночих організацій.

Українські жінки, які тому більше, як півстоліття дали початок СУА почувалися відповідальними за збереження українських родин, національних традицій та головним чином збереження української мови і стримування асиміляції.

Далі засновниці СУА почувалися частиною українського народу на рідних землях, започатковували чи включалися в акції допомоги землякам на рідних землях. Такими допомоговими акціями були матеріальна допомога після Першої світової війни, допомога потерпілим під час повені в Галичині, політичні акції охорони українського населення в часі т.зв. "пацифікації" на українських землях під Польщею, допомога жертвам Великого голоду на східних і центральних областях, а вкінці політична і матеріальна допомога тим, які в наслідок Другої світової війни мусіли залишити рідні землі та переїхати до країн за океаном.

Ці всі допомогові акції СУА, які спершу були радше спонтанного характеру, згодом перетворилися у свідому, пляновану акцію у формі окремої референтури суспільної опіки при СУА. Завдяки жертводавцям із США, Канади та Австралії ця ділянка розгорнула стипендійну допомогу українським студентам у Південній Америці і в Європі. У 1986 р. приділено 716 стипендій на суму понад 140,000 доларів. Це є найкращий доказ великої, конструктивної праці СУА.

Крім політичної і допомогової акцій, СУА спрямовує свою увагу на збереження української родини і її традиції як і української мови в особистому і громадському житті. В тій цілі СУА займається народнім мистецтвом, що знайшло свій вияв у створенні Українського Музею в Нью-Йорку.

Український Музей протягом 10-літнього існування поширив свою діяльність на ділянки образотворчу та історичної документації. Завдяки жертвенній праці та професійному знанні своєї управи, Український Музей в Нью-Йорку став передовою українською установою, яка збуджує заінтересування і подив чужинців у цій найбільшій у світі метрополії.

Єдиною перешкодою у дальшому розві Українського Музею є брак відповідного приміщення. Тепер саме розгортається акція збирання фондів на придбання репрезентативного дому для Музею. В акції тій СУА займає передове місце, бож Український Музей в Нью-Йорку, це велика ціль і завдання, які повинні мобілізувати нас усіх до посиленої діяльності.

Небувалий натиск ворога на рідних землях, нищення українських історичних і культурних надбань, безоглядна русифікація і поступова асиміляція в країнах поселення, а рівночасно намагання різних

ворогів знеславити українське добре ім'я — зобов'язують нас, членство СУА, скріпити наші сили.

Вимоги майбутнього і почуття відповідальності за те майбутнє українського народу не дозволяє нам послабити наші дії, а протилежно, ми мусимо посилити нашу працю на всіх ділянках. А це вимагає допливу нових працівників, себто нових членок СУА.

Розуміючи значіння цього, СУА при допомозі молодих жінок, перевів в останніх роках дві жіночі конференції, які увінчалися небувалим успіхом, не лише масовою участю, але також у переведенні дуже цікавих панелів і дискусій. Обидві конференції принесли багату матеріалу, що мають великий вплив на планування майбутньої праці СУА.

Конференції ці, в першу чергу допомогли нам усвідомити, що українські жінки молодшого покоління зробили великий поступ не лише у професійних званнях, але так само у поширенні ділянок своїх заінтересувань українськими проблемами. Під тим оглядом вони представляють собою небуваний потенціал так потрібний у діяльності нашої спільноти за океаном.

Це є дуже радісне явище, але на жаль треба ствердити, що не всі ці так вартісні жінки включилися в організовані форми української спільноти. Як довго вони будуть стояти поза рамками організованого життя, так довго вони не будуть мати вирішального впливу на наше спільне життя, а також їхній потенціал не буде доступний нашій організації до повного їх використання. СУА — як жіноча організація створена і ведена на принципах соборності і релігійної толеранції та понадпартійного добору членок, є саме тією організацією, яка повинна бути притягуючою силою для жінок молодшого покоління, які почувають чи повинні почувати потребу включитися в організоване життя нашої спільноти.

Ми свідомі деяких недоліків нашої організації, але рівночасно певні успіхи у нашій дотеперішній діяльності зміцнюють нашу віру, що з допомогою допливу нового членства, ми зможемо перебороти всі труднощі на шляху допомоги нашій спільноті на поселеннях, а українському народові на рідних землях.

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ

НОВОРІЧНИЙ ТОСТ

Дванадцять ночі...

Сніг...

Мороз...

А за столом близькі обличчя.
В цю мить високу й таємничу
Я й виголошую свій тост.

Хай в тому році, що гряде,
В усім ми будемо меткіші,
В усіх ділах повороткіші,
І хай не губимось ніде!

Хай наша звіку доброта
Всі наші помисли зігріє,
А лють-злоба нехай не сміє
І дружбу нашу не хита!

І хай тоді, як зайде спір,
Де всяк стоятиме на свому,
Мірилом буде благо дому
І у сімейнім колі мир.

Хай ситі будемо малим,
Хай нас не тягне до багатства —
Наш скарб найбільший —
наше братство

І наша дружня відсіч злим!

Всім тим, які плетуть плітки,
І тим, хто радо їх розносить,
Своє тверде ми скажем:

— Досить!

Пішли б ви всі під три чорти!

Хай нам всміхається любов
І успіх нас не покидає!
Нам сліз не треба!

Кожен знає!

Чого хотів і за що йшов!

Тож я підношу свій бокал,
Щоб щастя у Новому Році
По нашому спинилось боці,
І сміх лунав би й не вгавав!

Сосновка, грудень 1972

(Із збірки "Сутичка з тайфуном")

МАТИ СТРАДНИЦЯ
ВОЛОДИМИРА ЗАРИЦЬКА
Посмертна згадка

*Володимира Зарицька народжена 19-го жовтня 1892 р.
померла 30-го липня 1986 р.
Volodymyra Zarycka was born October 19, 1892 and died July
30, 1986.*

30-го липня 1986 року померла у Львові Володимира Зарицька, вдова по бл.п. професорові Миرونіві Зарицькому, визначному математикові, науковцеві й мати сл.п. Катрусі Зарицької-Сороки, героїні нашої доби.

Володимира Зарицька народилася 19-го жовтня 1892 року в селі Бариші, коло Бучача. Там батько був настоятелем, а Володимира, яку кликали дома Дзюня, була наймолодшою дочкою в родині. Батько помер, коли Дзюня була ще малою дитиною. Щоб дати дітям потрібну освіту, мати переїхала з дітьми до Бучача, і там Дзюня ходила до початкової школи. Учительський семінар закінчила у Львові.

В 1913 році вийшла заміж за професора Мирона Зарицького, який учителював в той час в середніх школах, спочатку в Коломиї, а відтак в Тернополі. В Коломиї 3-го листопада 1914 року, народилася їх єдина доня, Катруся, яка в Тернополі закінчила народню школу і дві гімназійні класи. До Львова переїхали Зарицькі в 1924 р. і там проживали вже до своєї смерті. Професор помер 19-го серпня 1962 р., а св.п. Володимира — 30-го липня 1986 на 94-му році страдницького життя.

Залишила у смутку внука Богдана Сороку, знаного маляря-графіка, з дружиною Любою і дві правнучки — Соломійку й Устю. Похована на Личаківському цвинтарі у Львові, в родинному гробівці.

Тяжке було життя св.п. Володимири, бо її дочка Катруся, 31 рік перебувала в ув'язненні в польській, а відтак в большевицькій тюрмах. Тож змістом життя

матері була турбота про життя її дочки й маленького внука, який уродився в тюрмі і перших 9 місяців свого життя провів разом з мамою в тюремній келії. Треба було допомагати їм харчовими пакунками. Хто пригадує собі тюрму на Казимирівській вулиці у Львові, тому завжди стане перед очима довга черга тих, що приносили пакунки в'язням, а між ними перед віконцем передач завжди стояла Мати-Страдниця — Володимира Зарицька.

Під час німецької окупації Львова Володимира опікувалася дочкою Катрусєю і маленьким внучком, бо зять Михайло Сорока був уже тоді на засланні в Сибірі. Опіку над внучком перебрала бабуся, забіраючи дитину з в'язниці, ще в останніх днях перебування большевиків у Львові, бо згідно із советськими вимогами дитина могла перебувати разом з матір'ю в тюрмі до 9-ти місяців.

3 роки присутності німців у Львові, жили Зарицькі разом в своїй хаті, а коли большевики вдруге "визволили" Західню Україну, Катруся пішла в підпілля і стала організаторкою Червоного Хреста в УПА і зв'язковою Головного Командира УПА ген. хор. Тараса Чупринки. Внучком опікувалася сл.п. Володимира.

В 1947 році большевики арештували Катрусю на вулиці Ходорова, і тоді в перестрільці її тяжко поранили. Розійшлася вістка, що вона загинула. Провід УПА видав навіть посмертну летючку про її загибель і впродовж 5 років ніхто, ані родина, ані організація не мали вістки про неї. Щойно по 5-тьох роках

прийшла від неї вістка, і відтоді сл.п. Володимира могла раз у рік контактуватися з нею і допомагати їй. Тепер найбільшою турботою для неї було роздобути потрібні харчі та дещо з одєжі, щоб в означений час усе передати, а також в дозволений час відвідати доню в тяжкій большевицькій тюрмі.

Так минуло Матері-Страдниці 25 довгих років.

Відсидівши повний присуд, Катруся вийшла на волю 22-го вересня 1972 р. Большевики не дозволили поселитися дочці у мами й взагалі не дозволили їй жити в Західній Україні. Вона поселилася у Волочиськах над Збручем. Там придбала собі маленьку

стару хатинку, де мати, час до часу, могла її відвідувати.

Останніми роками св.п. Володимира стала дуже немічна, й тоді Катруся відвідувала її у Львові. Коротко перед смертю мати, зломала ще ногу в бедрі й не могла ходити. У сні закінчила свій страдницький життєвий шлях, а її єдина доня Катруся відійшла у вічність точно на один місяць пізніше, 29-го серпня 1986 р. Поховані обидві в тому самому родинному гробівці на Личаківському цвинтарі у Львові.

Хай пам'ять про Них живе між нами вічно.

МАРІЯ ЛОГАЗА

МИКОЛА ГОРБАЛЬ

Ой, кого ж ви, мамцю, ждете — Святий Вечір вже.
Й не їсте Святу Вечерю, ой, кого ждете?
То не січень стогне-плаче, то сини йдуть,
Бо далека, бо далека випала їм путь.

Їм треба встигнути прийти
На Святий Вечір в рідні хати.
Йдуть рік, йдуть два, йдуть три,
А цілу вічність жде їх мати.

Ой, чого ж ви смутком, мамцю, застелили стіл?
Чи збідніла наша нива, чи наш гай збіднів,
Чи пшениченьку не жали — наш широкий лан,
Чи зозуля не кувала літ щасливих вам?

Ні, не забули, ні, не сплять! —
То хлопцям ліг тягар на плечі:
Йдуть рік, йдуть два, йдуть п'ять —
Вони спішать на Святий Вечір.

Як сльозою освятиться втомлений ваш зір —
Наберіть з Дніпра водиці, а барвінку з гір.
В них тривоги журавлині втрачене знайдуть,
Бо далека, бо далека випала їм путь.

Вони прийдуть, хоч важко їм —
Така їх доля — йти додому.
Йдуть рік, йдуть два, йдуть сім
Так, як ішли сто років тому.

*1976 рік. Томська область, заслання. Цю пісню автор присвятив Оксані Яківні Мешко.
Із збірки Детали піщаного годинника. Поезії та пісні. "Сучасність", 1983.*

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

ЗАВІРЮХА

Ой, зима!
Біжить, регоче біло,
Бубонами брязкає в степу...
Вам усе на світі зрозуміло?
Просвітїть, премудрі,
Недозрілу
Душу мою,
Зрячу і сліпу!
Душу примітивну,
Як метелиця,
Білу й зрозумілу,
Наче сніг!
Їй в очах
Чомусь туманом стелються
Істини одвічні і нудні.
Ну й зима!
Сміється, свище, сіє,
Гонить дум урочистий кортеж:
Як усе на світі зрозумієш,
То тоді зупинишся
І вмреш!

РОДИНА

Д-р Іванна Мартинюк-Річардсон це кваліфікований шкільний дорадник та колишня спів-власниця компанії, яка аналізувала здатність осіб до певних професій або праць. Від 1974 р. до 1977 р. д-р Мартинюк-Річардсон викладала у мовному відділі при Університеті Аркансас. Дістала ступінь магістра з російської мови від Іллінойського університету в Урбані, Ілл. Осягнула докторат педагогіки та спеціалізувалася як дорадник у веденні адміністративних справ, що стосуються студентського персоналу. Крім того вона є член управу Американської Асоціації Університетських Жінок та належить до інших американських організацій. Д-р Мартинюк-Річардсон є член 51-го Відділу США в Мільвокі, Віскансин та була директором і вчителькою української школи при парафії св. Михаїла УКЦ в Мільвокі.

Доповідь д-р Мартинюк-Річардсон була прочитана на вступному панелі конференції "Українська жінка у двох світах", яка відбулася 4-го і 5-го жовтня 1986 р. З цього подаємо найголовніші теми аналізу родини, зокрема української та ролі жінки в ній.

З історичної перспективи родина у Західному світі перед 20-им століттям була економічно самодостатня, а жінка здебільшого потребувала матеріального забезпечення та утримання від свого чоловіка. Крім того, родина давала підставову освіту своїм членам. За останніх 80 років суспільство перейшло великі зміни з кожного погляду: соціальні, культурні та економічні. Часте переїзджання у зв'язку з шуканням праці пошкодило близьким стосункам серед ширшої родини; телевізія і фільми впливають на дітей та не раз суперечать ідеалам батьків; зростання кількості розводів впливають на нестійкість родинного життя.

Згідно з поглядами вчених в родині є початок всієї людської організації, значить родина творить культуру, а не навпаки. Хоча д-р Мартинюк-Річардсон признає цьому рацію вона каже, що "багато родинних і подружніх невдач є спричинені колосальними змінами в нашій культурі".

Д-р Мартинюк-Річардсон твердить, що "не було ще такого часу в історії, коли від подружжя і ... родини так багато вимагалось емоційно і психологічно". Покликуючись на висновки відомого знавця родинних справ Клейтона Барба д-р Мартинюк-Річардсон говорила, що "BCI подружжя і BCI родини потребують суспільної підтримки". Розуміється, що українська родина, яка підпадає сучасним впливам так само потребує підтримки від своїх організацій та установ.

Далі, доповідач аналізує становище української жінки в теперішнім американським суспільстві, де існують різні можливості для жінки та її родини. Але, як пригадує д-р Мартинюк-Річардсон, за кожний вибір треба чимсь "заплатити". В жінки виробляється конфлікт і роздвоєння, а в української жінки, яка бажає створити тісне родинне життя, в якому зберігається українська ідентичність це хіба загрожується.

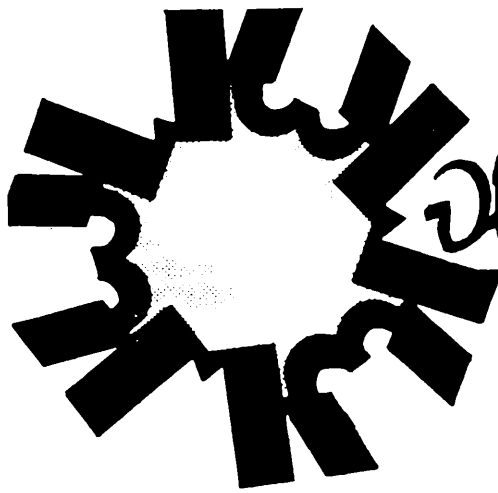
Д-р Мартинюк-Річардсон довше зосередила свою увагу на одному важливому аспекті родинного життя, а саме народження дитини. Вона описала т.зв. пов'язання (*bonding*) між новонародженою дитиною і матір'ю. Психологи та лікарі, як наприклад д-ри Маршел Клавс і Джон Кеннел вірять, що в цьому першому стосунку є зародок всіх майбутніх людських стосунків та найголовніше вказують на їхню якість. В цьому процесі був згаданий т.зв. "період найсприятливіших реагувань" (*sensitive period*), це перші 20 хвилин життя, а далі, наступні 2 години. Тут згадала, що кормлення дитини поглиблює пов'язання дитини з матір'ю.

Крім того, корисно є коли батько є присутний при народженні дитини, тоді виробляється і скріплюється почуття відданості до дитини і жінки. "Коли чоловік емоційно підтримує свою жінку, він ... впливає на успіх і задоволення її в ролі матері."

Д-р Мартинюк-Річардсон підкреслила факт, що період раннього дитинства до трьох років життя становить критичний час в розвитку різного знання особливо вивчення мов. На жаль, американське суспільство не здає з цього справи, приміром жінка, яка стає матір'ю має право лише 6 тижнів відпустки після народження дитини. Вона порівняла це з іншими країнами, які дозволяють жінкам відпустку від шістьох тижнів до трьох років. До того ж, д-р Мартинюк-Річардсон вірить, що американський феміністичний рух з одного боку зробив жінкам велику кривду, а саме їхнє намагання, щоб жінка обов'язково шукала задоволення своїх бажань і талантів поза хатою. Жінкам, які вирішили присвятити свою увагу виключно родині, натякали, що вони не зможуть виявити себе, ані знайти задоволення. За підрахунками американського цензус бюро нині більше 50% матерів, які мають дітей передшкільного віку, працюють поза домом.

На думку д-р Мартинюк-Річардсон сьогоднішня родина мусить дбайливіше плекати духовий аспект свого життя, боже це не є виключно відповідальність церкви. Вона спостерігала, що українська родина дещо пасивно відноситься до цього: "Мало з нас бе-

Закінчення на ст. 26.

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

Львів. Недавно померла видатна українська співачка заслужена на ниві української і польської музичної культури Олександра Любич-Парахоняк, народжена 14-го березня 1892 р. у Станиславові. Студіювала у Львові та Варшаві.

О. Любич-Парахоняк виступала на оперних сценах Кракова, Львова, Варшави, та гостювала в Німеччині та Чехословаччині. В репертуарі О. Парахоняк було 40 арій з опер і 20 з оперет. Вона виступала в ролях "Гальки" Монюшки, "Графиня", "Вербум Нобіля", "Зачарований замок" і т.д. Партнерами О. Парахоняк на оперних сценах були видатні співаки А. Дідур, Я. Кепура, З. Дольницький, Н. Манн, М. Голінський. О. Парахоняк часто виступала з самостійними концертами, прибуток з яких призначала на користь незаможних студентів, дітей хворих та бідних. 1937 р. переїхала до Львова і поселилась у Винниках, і тут на завжди покинула сцену. Музична громада Львова приготувляла їй 85-літній ювілей з дня народження, та не судилось їй до цього дожити. Її поховали на старенькому цвинтарі у Винниках під Львовом.

АВСТРАЛІЯ

Згідно з австралійською газетою "Церква і Життя" з 27-го липня 1986 р. д-р Олеся Дацків-Розаліон перший доктор україністики в Австралії.

Олеся Розаліон, лектор української мови в лектораті україністики, на урочистій церемонії отримала титул доктора філософії. Вона здобула свій докторат, захистивши дисертацію на тему з української лінгвістики "Українська гомонімія на рівні слова". Приймав дисертацію голова відділу славістики проф. Іржі Марван. Її праці друкувались у збірнику "Ukrainian Settlement in Australia" — Мельборн, 1986. Вона є членкою професійних та українських жіночих організацій.

ЄВРОПА

Лондон. Поетеса Ірина Ратушинська разом з чоловіком Ігорем Геращенком після звільнення з тюрми в Києві, прибули до Лондону 18-го грудня 1986 року на лікування, звідки вона дістала запрошення. Після авдієнції у прем'єр-міністра Маргарет Тачер, яка відбулась 22-го грудня, поетеса Ірина Ратушинська заявила, що остається на Заході. На лондонському летовищі їх вітало понад 100 осіб, в тому 10 українців. Двоє українських дітей передало Ірині букет квітів.

Згідно з інтерв'ю з Гері Лі, кореспондентом "Вашінгтон Пост", під час свого ув'язнення Ірина написала 250 поем та записувала їх на милі сірниками.

І. Ратушинська народилася 1954 року в Одесі, вона закінчила університетські студії одержуючи диплом з фізичних наук. Почала писати маючи 25 років, і вважають її найкращою поетесою СРСР у цьому столітті. Вона походить з родини російської та польської, які жили на Україні. Ірина Ратушинська досконало володіє мовами українською, російською і польською.

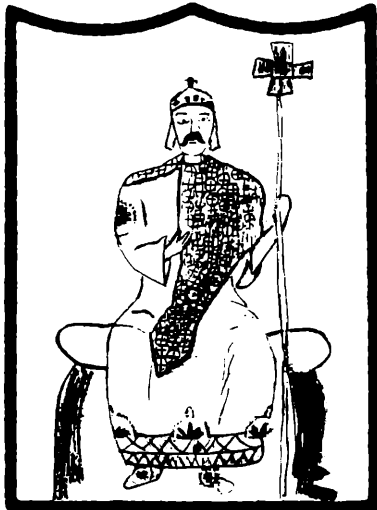
На пресконференціях апелювала до Західного світу, щоб стояв в обороні в'язнів та людських прав.

АВСТРІЯ.

Відень. Наспіла сумна вістка, що 3-го вересня 1986 р. померла д-р медицини Прісневська-Зошук на 83-му році.

Д-р Зошук була головою УМХС та Українського Жіночого Союзу у Відні. Вона була дружиною д-ра Степана Зошука, колишнього приватного лікаря імператора Етіопії Гайле Селязі.

Покійна була дуже активною в українському жіночому русі на Україні та в Австрії.

Оленка Ройовська (6 років)
учениця школи при церкві св.
Духа в Брукліні

Хрищення Руси ~ України в Уяві Українських Дітей

Залишилось ще тільки п'ять років до великого святкування 1000-ліття хрищення України. Багато мрій здійснюється, можливо що і наша мрія здійсниться. Тоді ми будемо святкувати це велике свято у вільній Україні. Там, де Володимир Великий святив її в 988 році. Над Дніпром з'їдуться мільйони людей з цілої України та зі всіх країн світу. На трибуні коло Володимирського пам'ятника засів би український уряд з президентом України на чолі. А коло них представники держав цілого світу. Наші найбільші церковні владика ще раз посвятять людей вільної української держави.

Коли ця мрія не здійсниться, то може друга мрія здійсниться. Щоб ми всі за тих п'ять років з'єдналися — католики, православні, євангелісти, баптисти, партійні та безпартійні та з'їхались до Вашингтону, так як колись на посвячування пам'ятника Тараса Шевченка і разом величаво святкували.

Подаємо надіслані на конкурс етюди та рисунки.

Софія Ярема
21-го травня 1983 р.
Школа Українознавства
т-ва Опіки над Молоддю
"Рідна Школа"
вчителька Марія Лабунька

Микола Данькович (13 років).
Учень "Рідної Школи" у
Філадельфії.

КОРАЗОН АКІНО

Жінка, мати і президент держави

Коразон (*Corazon Cojuangco*) народилася 25-го січня 1933 р. в родині власника цукрових плянтацій, патриція китайської політичної династії. Дід по стороні мами був філіпінським сенатором. Виростала Коразон в достатках, оточена слугами. Мати її вдержувала дисципліну між дітьми, які були виховувані в католицьким дусі і в приватних католицьких школах, де було мотто: *ora et labora* — молись і працюй. Маючи 13 літ Коразон закінчила місцеву школу і поїхала до Америки для дальшої науки в школах ведених монахинями у штаті Нью-Йорк. Предмети її спеціалізації були математика і французька мова. По сімох роках і одержанні диплому вернулася на Філіпіни до Манілі, де студювала право. Там пізнала Бенігно Акіно, який тоді був кореспондентом газети. Він освідчився їй, але вона хотіла спочатку скінчити студії. Родина Бенігно належала до політичної й економічної олігархії, яку усунув від впливів Маркос. Бенігно був імпульсивний й непокірливої вдачі й обидві родини рішили, що практична і послідовна Корізон буде мати добрий вплив на нього.

Молоде подружжя переїхало з Манілі на провінцію Тарлак, де обидві родини мали свої плянтації. Довколишні джунглі були повні комуністичних з'єднань. Уже, маючи першу дитину, Коразон агітувала за вибір її чоловіка на урядовий пост. Його амбіції були діпнятися самого вершка влади. Коразон жартівливо каже, що її чоловік як мужчина був шовініст і ніколи не хотів признати, що жінка могла б йому у чимсь допомогти. Вона й не очікувала признання, бо була занята вихованням п'яťох їхніх дітей. Була щаслива надіючись, що в майбутньому їхній труд увінчається успіхами. І дійсно, її чоловік займав щораз то вищі пости: 1961 р. став губернатором, а 1986 р. сенатором від ліберальної партії.

Але події поплили іншим руслом. В 1972 р. президент Маркос запровадив військовий стан і арештував Бенігно, який тоді був провідником опозиції і майбутнім кандидатом на президента держави. Настали дуже критичні часи для Бенігно і побоювання за його життя. Під час його сім і піврічного ув'язнення довелось його дружині не раз шукати його по різних тюрмах, не знаючи навіть, чи він ще живе. Врешті вдалося їй відшукати його. Він вже не був колишній "герой", а став смирним християнином і заплакав, як побачив жінку. Якось удалось Коразон дістати дозвіл, щоб перенесли його до в'язниці в Манілі. Там вона і діти відвідували його часто. Коразон почала писати до часописів і так боротися за його звільнен-

Знімка: Діана Валкер

*Коразон Акіно
Corazon Aquino*

ня. Бенігно став політичним мучеником в очах народних мас. У кінці Маркос відкликав його еґзекуцію і 1980 р. дозволив йому навіть виїхати до Америки для лікування хворого серця. В Бостоні їх родина прожила три роки. Це були щасливі роки, не зважаючи на те, що, як каже Коразон, вона перший раз в житті мусіла займатися невдячною хатньою господаркою. Бенігно був безпечний, але політично не мав значення. Незаспокоєна амбіція штовхала його до дії. Він подорожував, був у Ливані і Нікарагуа і мав пляни переконати Маркоса повернути демократію. Не зважаючи на перестороги дружини він таки вернувся до Філіпін. Вона і діти мали приїхати згодом. Всі їх пляни були перекреслені, коли 21-го серпня 1983 р. Бенігно був застрелений, як висідав з літака в Манілі. Його смерть стала бумерангом для Маркоса, бо була трагедія не тільки для родини, але і для всього народу. Слідство, яке повели урядові чинники, не покарало убивцю, бо мовляв, це був комуністичний висланник, якого охорона зараз же застрелила. Народом сколихнуло стихійне "досить". Досить насильства, обманів, терпінь і надужить. Під час маніфестаційного похорону Коразон промовляла до народу. Це її звернення передала католицька радіостанція. Тоді Коразон побачила, що вона не сама, що так само відчуває цілий нарід. І вона немовби перемінилася у нову Коразон, яку народ кликав "Корі".

Маркос проголосив вибори в листопаді 1985 р. і опозиційна партія звернулася до Коразон, щоб вона кандидувала на пост президента. Архієпископ Манілі кардинал Сін намовляв її прийняти номінацію і явно заохочував нарід до опозиції проти Маркоса. Коразон стала символом, а врешті і провідником революції. Під час 45 днів передвиборчої кампанії її дорадники спершу писали для неї промови, але це ніяк не вдовольняло її. Вона відкинула їх і говорила до народу так, як диктувало їй серце. Вона усамостійнилася і мала свою програму, як змусити Маркоса уступити. Маркос старався пошахрувати вибори таким очевидним способом, що нарід проголосив Коразон Акіно своїм новим президентом. Помогли в тім два найважливіші чинники у філіпінськiм суспільстві: церква (85% філіпінців є католиками) і військo. Міністер оборони Енріле, едукований в Гарварді, і генерал Рамос разом з 230-тисячною армією перейшли на бік Коразон і проголосили, що вона має мандат народу і правно виграла вибори.

Маркос не здавався. Тоді Коразон проголосила всенародне повстання, бойкот торгівлі, банків, середників інформації, протести і демонстрації. Телевізійна станція перервала промову Маркоса і стихійний патос огорнув багатотисячну юрбу, яка кричала: "Корі, Корі". Не було вже повороту до минулого, настала нова ера для Філіпін. Чотириденна демократична революція здивувала світ, який не вірив, що це могло статися без внутрішньої війни. 68-літній Маркос, змучений, з набряклим лицем, був змушений покинути свій край по 20-літній президентурі. Доконала цього тендітна, тиха жінка з тоненьким голосом, про яку він з погордою говорив, що вона не має формальних кваліфікацій і хай краще займається хатою. Але ті вибори це була боротьба добра зі злом, боротьба народу проти узурпатора, безправної влади і насильства. Коразон була символом і провідником народніх змагань. У своїй присязі як новий президент Філіпін вона сказала: "Я беру владу в ім'я філіпінського народу і прирікаю створити уряд, що буде боронити правду, справедливість, мораль, етику, свободу й демократію".

Філіпіни, величиною дещо більші від штату Невади, це край з 400-літньою еспанською колоніальною традицією і новішими американськими впливами. З давніх давен китайські старі роди творять значну частину багаті економічної олігархії. Родинні традиції і зв'язки грають велику ролю і обов'язують в особистім житті.

56 мільйонів філіпінців живе на одинадцятьох найбільших островах. Філіпіни це агльомерат островів і племен із 86 мовами і діалектами. 70% людей живе поза містами і в злиднях. Столиця — Маніля має 8 мільйонів мешканців.

Хоч філіпінці бажують демократичного устрою, їм дуже відповідає сильний провід. І такого проводу вони очікують від Коразон Акіно. Перед нею є великі завдання. Вона створила тимчасовий уряд, проголосила пляни нової конституції з двопалатною законодавчою управою і намітила парламентарні та льокальні вибори. До помічі покликала найкращих фахівців у різних ділянках державного управління, включаючи деяких членів опозиції. Не одні її рішення це гра повна ризику, але вона систематично приступила до здійснювання своїх передвиборчих обіцянок. Найбільше ризиковим і спірним було звільнення політичних в'язнів включно з провідником і засновником місцевої комуністичної партії. Обіцяла членам комуністичних з'єднань вишкіл і працю, якщо вони того забажають, а також запропонувала їм добру заплату за їх зброю, яку вони віддадуть. Однак зазначила, що вона силою буде протиставитись тому хто наважиться загрозити цьому дійсно демократичному урядові, або наважиться нищити традицію і культуру, включно з вірою в Бога.

Заповнила вільну торгівлю, призначила нових суддів, підтвердила право на американські бази до 1991 року згідно з попередньою умовою. Створила комісії для людських прав, для дослідження вбивства її чоловіка, для повернення награбованого Маркосом майна. (Його річна платня як президента була 5700.00 дол., а майно його і його прибічників оцінюють на два бiльйони доларів).

Стан країни є жакливо критичний. Держава має 27 бiльйонів боргу і сам процент від боргів є 1.7 бiльйонів річно. Майже половина з 21 мiльйона працездатних людей є безробітна. Життєва стопа є жалюгідна, корупція і політичні зловживання широко розповсюджені. На південних островах тривають далі заколоти комуністичних з'єднань. Це т.зв. нова народня армія, що нараховує від 16 до 20 тис. людей.

До виконання всіх тих пекучих і важких завдань новий уряд під проводом Коразон Акіно поробив перші кроки. Вірна своїм принципам і ідеалам жінка здобула довір'я і любов свого народу і подив цілого світу. Її уряд перетривав перші найтяжчі місяці і дав народові надію на нове, краще життя.

Ой коляда, колядиця!
Дайте маку і кутиці.
Як не дасте, откажіте,
Моїх ніжок не знобіте.
Мої ніжки невеличкі,
Покупіте черевички,
Черевички самішні,
А пальчики біляніі.

Ой коляда, колядень!
Як уночі, так і вдень!
Я уночі не піду,
Бо собачки нападуть,
Колядички одберуть.
Коляда, коляда,
Дай, дядьку, пирога!
Як не даси пирога,

Візьму вола за рога
Та виведу на моріг,
Та виломлю правий ріг.
У ріг буду трубити,
Волом буду робити.
Хвостом буду поганянь
Та на гречку орать.
Добрий вечір!

ПЕРЛИ УКРАЇНСЬКИХ РІК

Перли є предметом безустанного зацікавлення різних народів і на різних континентах протягом тисячоліть.

Згадки, що збереглися в давніх писаннях свідчать, що вони були улюбленими прикрасами і в Україні.

У Переяславському літописі з X століття є запис про сон, що нібито "княгиня Ольга подарувала деревлянському князеві Малу одяг розшитий перлами". До речі — звичай розшивати одяг перлами існував в Україні ще задовго до княгині Ольги. Свідченнями про вживання перел для прикрас є стародавні фрески храму св. Софії. Згадки про перли є і в "Слові о полку Ігоревім".

Українська назва "жемчуг" вживана як назва перел, означала рідкісну, дивну красу.

В документах перли згадуються як коштовності, що переходять з роду в рід. В одному реєстрі заповітів із XVI ст. знаходимо: "Три тищі зерен жемчугу дрібного та двісті без десяти великого — онуці моїй..."

В подорожній книжці чужинця, що проїздив українськими землями в XVIII ст. знаходимо згадку, що селянки мали на шиї та на голові по 200 зернин перел. На Дону і півдні України жінки носили на голові "чилики" — мережку, в'язану з дрібних перел.

До наших часів збереглася старовинна козацька зброя, піхви якої оздоблені перлами.

Звичай вживання перел є пов'язаний з історією торгівлі. Чимало писано про перли, видобуті з дна моря, що їх застосовували, як прикраси в країнах сходу, та на півдні Європи протягом століть.

В книзі з 1829 року видання Степана Русова, міститься свідчення про те, що наші предки добували перли з рік, озер, що плили на території України. Перли із солодководних вод здебільша білого ко-

льору, рідше жовтуватого чи рожевого. Чорні дуже рідкі — уважаються унікальними.

Перли добували в Україні досить просто: робили невеличкого плота, посередині вирубували дірку — віконечко. Ловець лягав на пліт, який пускали на воду, накривав голову рядном, й дивився на дно річки. Побачивши мушлю (молюски, перлові скойки), складав у кошик усі, що витягнув. Перлу, яку найдено в розкритій молюсці, клали в рот та тримали протягом двох годин, поки не затвердне. Потім зернятка загортали в шматок білого полотна й носили за пазухою "на теплі".

Промисел вивловлювання молюсків був поширений в Україні до Першої світової війни. Останні відомості датуються 1913-им роком. Вже тоді появлялися застереження, що коли не буде впроваджено заходів для охорони молюсків, то їх знищиться зовсім. В 1934 р. уряд видав "Правила вилову перлових скойок", пізніше видобувати їх заборонено.

Тепер, через забруднення українських рік, озер і струмків, промисел видобування річкових перел зовсім занепав.

Перли, це природня прикраса, яка створюється у воді. Зберегти молюски може тільки чиста вода. Відновлення промислу добування молюсків, тим самим і перел, може наступити тільки по очищенні українських рік. На цей рід промислу є запотребування в господарському житті народу (прм. гудзики).

Зараз дуже зменшилася ловля перел взагалі і поширилося їх штучне вирощування.

Солодководні перли добуваються також у Німеччині, Чехії, Шотландії, Китаї, Японії, в ріках Південної Америки. Донедавна знаходили їх в ріці Пассейк, штату Нью-Джерзі і ще й сьогодні знаходять їх в ріці Миссисипі в США.

ОЙ У ПОЛІ, ПОЛІ

Ой у полі, полі плужок оре-бродить,
А там за тим плугом сам Господь ходить,

А святий Петро воли поганяє,
Сама Божа Мати їсти достарчає.

І їсти їм носить, і Бога все просить:
"Ой уроди, Боже, жито і пшеницю.

Ой уроди, Боже, жито і пшеницю,
Вроди людям гарний хлібець і пашницю,

Коноплі під стелю, а льон по коліна,
Щоб в людей головка та й не боліла.

На щастя, здоров'я, на цей новий рік,
Щоб їм жилось краще, ніж у той рік.

Народня щедрівка.

Вісті з Централі

Повідомляємо, що завдяки жертвеним спонсорам та жертводавцям (з США, Канади та Австралії) Стипендійного фонду СУА, ми переслали потребуючим учням та студентам в Південній Америці та Європі в 1986 році такі стипендії:

603 стипендії до Бразилії	123,826.00 дол.
53 стипендії до Аргентини	7,790.00 дол.
60 стипендій до Європи	<u>9,640.00 дол.</u>
Разом: 716 стипендій	141,256.00 дол.

Наша щира подяка округам, відділам СУА та поодиноким членкам СУА за співпрацю, та усім доброчинцям спасибі!

Анна Кравчук
референтка стипендій
СУА та усі членки комісії
СУА

1-ий ряд зліва: Ксенія Гапій, Анна Кравчук, Софія Андрушків, Надія Нунка, Віра Мицьо, Олена Мельничук, Орсія Яцусь, Марійка Гивель, Таїсса Турянська, Марія Полянська. Нема на знімці: Люби Сірої.

Members of the UNWLA Scholarship Program Committee. First row (l to r): Ksenia Hapij, Anna Krawczuk, Sophia Andrushkiw, Nadia Nynka, Vera Mycio, Olena Melnychuk, Orysia Yasycz, Marika Hyvel, Taissa Turianska, Maria Polianska. (Not present): Liuba Sira.

Обіжники:

Відділи СУА одержали обіжник в справі вислання делегаток на XXI Конвенцію, що відбудеться в Клівленді, Огайо 23, 24 і 25-го травня 1987 р.

Разом з обіжником переслано формуляри на зголошення делегаток та інструкції, де їх вислати, а саме:

- 1 копію до голови Конвенційного Комітету, Дарії Городиської,*
- 1 копію до Централі СУА*
- 1 копію до Округової Управи*

Згідно зі статутом, відділ має право вислати на конвенцію одну делегатку на кожних 25 членок, а неповну двадцятьп'ятку треба вважати за повне число. Голова відділу є з уряду додатковою делегаткою на конвенцію. Число делегаток слід обчислити на підставі стану членства відділу на 31-го грудня 1986 р. Відділ може вислати на конвенцію голову і делегаток лише тоді, коли вирівняв усі фінансові зобов'язання супроти Централі СУА до кінця грудня 1986 р.

Відділ:, яких осідок віддалений від Клівленду більше, як 300 миль, можуть з'єднувати голоси, але одна делегатка не може мати більше, як два голоси. Оплата від делегатки вносить 90.00 дол., що включає квиток вступу на один спільний полуденок і на бенкет. Оплата за готель вносить біля 53.00 дол. денно за дві особи в кімнаті.

Під час спільного полуденку відбудеться відзначення відділів. Підкреслено, що відділ не дістане звороту оплати за делегатку, яка не візьме участі в конвенції.

Висловлено прохання до відділів, щоб вислали на конвенцію належну їм кількість делегаток, а також щоб заохочувати членок і нечленок СУА, щоб узяти участь в конвенції, як гості.

Одночасно вислано пресове повідомлення до української щоденної преси в Америці, в якому подано заголові української громади про час і місце відбуття XXI Конвенції СУА. У ньому так сказано, що одна доповідь під час конвенції буде присвячена 1,000-літтю Християнства на Україні, а також, що почесним гостем на бенкеті буде Владика Роберт Москаль.

**ВІТАЄМО І БАЖАЄМО ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
УСІМ ЛЮДЯМ ДОБРОЇ ВОЛІ В ДАЛЕКІЙ УКРАЇНІ
І НА ПОСЕЛЕННЯХ БАЖАЄМО УСЯКОГО ДОБРА!
НАШІ НАЙКРАЩІ БАЖАННЯ ПЕРЕСИЛАЄМО ЦІЄЮ ДОРОГОЮ
ПОЧЕСНІЙ ГОЛОВІ СУА ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКІЙ,
ЧЛЕНАМ УПРАВ ОКРУГ ТА ВІДДІЛІВ, УСІМ ЧЛЕНКАМ СУА
ТА ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ І ПРИЯТЕЛЯМ!**

ЩАСТИ БОЖЕ! НА ВСЕ ДОБРЕ!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

У ГРУДНІ 1986 Р. ВПЛИНУЛО:

47-ий Відділ, Рочестер, Н.Й.	500.00 дол.
86-ий Відділ, Ньюарк, Н.Дж.	100.00 дол.
119-ий Відділ, Йонкерс, Н.Й.	100.00 дол.
Лідія Гладка, Савт Орандж, Н.Дж.	108, 80 дол.
У рубриці замість квітів і подяк	240.00 дол.

Разом: 808.80 дол.

Досі вплинуло: 75,315.27 дол.

Разом: 76,124.07 дол.

Замість квітів на свіжу могилу сл.п. мгр **Івана Городиського** чоловіка нашої членки Ольги Городиської, управа і членки 33-го Відділу СУА в Клівленді складають пані Олі й родині найщиріші співчуття. Рівночасно склали **240.00 дол.** на Фонд ім. О. Лотоцької. Жертводавці такі: С. Вільшанецька, І. Вовк, А. Волошин, Е. Гейниш, Д. Говикович, М.

Грушкевич, Я. Гергель, О. Дем'янчук, Е. Дубас, І. Кашубинська, І. Кріса, Д. Кузьмин, Л. Лешньовська, Л. Медицька, Л. Мичковська, М. Микита, М. Ніч, Е. Русин, О. Савчак, д-р М. Сагайдак, М. Сидір, А. Стецьк, А. Тарнавська, Ю. Тарнавська, М. Футей-Юрків, І. Шкорупа, І. Яремко, А. Глинська, В. Смаль-Стоцька. **Лукія Медицька, скарбник відділу.**

Референтка Стипендій СУА, Анна Кравчук вислала відділам обіжник, яким повідомила, що в 1986 р. ця референтура приділила 716 стипендій, на суму 141,256.00 дол., з таким розподілом: 603 стипендії до Бразилії, 53 до Аргентини і 60 до Європи. Висловила подяку відділам і окружним управам за співпрацю та підтримку в її діяльності.

Зазначила, що з поширенням стипендійної акції самозрозуміло збільшилися і адміністративні видатки. До цього часу референтка працювала сама із своєю комісією. Тепер виринула потреба прийняти на працю платну силу на час полагодження стипендій. Звернулася з проханням, щоб спонсори присилаючи вплати на стипендії, включили даток на покриття адміністративних витрат.

Пресова референтка Анна Максимович, вітаючи голів окружних управ і відділів з Новим Роком пригадала, що відділи мусять мати 100 відсоткову передплату "Нашого Життя". Повторила прохання, щоб вони влаштували бодай одну імпрезу на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Пригадала пресовим референткам окружних управ про реченець надіслання хронік за 1986 рік. Попросила, щоб зібрані хроніки переслати до пресової референтки Головної Управи СУА до 28-го лютого 1987. Крім хроніки, відділ може послати раз в році допис із діяльності відділу. Хроніка округи може мати найбільше вісім сторінок машинопису з двома відступами. Коли є долучені знімки, то сім сторінок. Кожна світлина коштує 8.00 дол. Разом із клішою треба залучити оплату.

Марія Савчак

КОНКУРС ФОНДУ ім. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

проголошує

ІХ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС на історичну повість або оповідання

Тема, яку можна вибрати з будь-якого відтинку історії, повинна стосуватися значення християнства та його вплив на духовість українського народу. Реченець конкурсу: **31-го грудня 1987 р.** Твори повинні бути написані на друкарській машинці у трьох примірниках. Допускається до конкурсу також твори, які вийшли друком у 1986 р. твори, підписані псевдонімом, повинні мати залучену коверту з прізвищем автора. Склад журі й висоти нагород будуть подані пізніше.

ІХ НАУКОВИЙ ІСТОРИЧНИЙ КОНКУРС на історичну працю (монографію)

Темою може бути будь-який період історії української церкви або біографія видатної постаті, пов'язаної з прийняттям або розвитком християнства в Україні. Рукопис повинен обіймати найменше 100 сторінок машинопису, в трьох примірниках. Допускається до конкурсу також наукові твори, які вийдуть друком у 1987 р.

Реченець конкурсу: **31-го грудня 1988 р.** Склад журі й висота будуть проголошені пізніше.

Твори обох конкурсів надсилати на адресу:

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003**

Подаємо лист до редакції кандидатки "Нашого Життя" на Баль української преси Орести Білоус.

*Зміна відносно відтягнення вplat від оподаткування стосується здебільшого до осіб, які виповнятимуть **коротку форму 1040 за 1987 рік і т.д.** Значить, особи, які виповнятимуть коротку форму 1040 в 1988 р. (за 1987-ий рік) не можуть відтягнути від оподаткування свої датки на добродійні цілі. Особи, які будуть виповняти **довгу форму 1040 за 1987-ий рік зможуть відтягнути свої датки.** Значить вplати до Стипендійного Фонду в 1987 р. можна відтягнути від оподаткування в межах нового закону АЙ АР ЕС.*

Австен, Техас 19. XI. 86 р.

*До Редакції "Нашого Життя"
Шановна пані редактор Лісківська!*

Цією дорогою складаю щиру подяку журналові "Наше Життя" за нагоду репрезентувати цей популярний жіночий журнал. Це було для мене великий гонор.

Баль Преси був чудовий — я пережила радісні хвилини з своїми товаришками і товаришами... хвилини, які залишаться для мене на довгі літа.

Ще раз прошу прийняти від мене найщирішу подяку редакції "Нашого Життя" як і Вельмишановним паням, що дали мені нагоду представляти "Наше Життя" на балю української преси.

Остаюсь з глибокою пошаною і завжди вдячна.

Ореста Білоус

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIX РІК ВИДАННЯ

СІЧЕНЬ 1987

*З Новим Роком пересилаємо Управам і
Членкам складових організацій СФУЖО
найкращі побажання і дружній привіт!*

*Гарячі привітання шлемо нашому по-
неволеному народові, а зокрема україн-
ській жінці на Рідних Землях, у в'язницях і
на засланні!*

Управа СФУЖО

З ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК КАНАДИ

ЛУКЖ на терені п'яти епархій має 137 відділів: 6,150 членів. Відділи висилають допомогу до Бразилії, Аргентини і Польщі. Грошові пожертви були передані також на будову собору в Оттаві і на розбудову колегії св. Володимира в Робліні, Манітоба.

У нарадах Світового Союзу Католицьких Жінок у Відні 1986 р. взяла участь від ЛУКЖ Марія Долішна. Під час 6-го епархіяльного з'їзду у Вероні, Б.К. відбувся конгрес ЛУКЖ, де було вибрано нову крайову управу, яку очолила Ярослава Татарнюк. На конгресі було 177 делегаток і 35 гостей. Гасло конгресу — "Зберігаймо Українську Католицьку Церкву в українській культурі".

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ США

У жовтні 1986 р. відбувся в Бавнд Бруку 10-ий з'їзд Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, яке відзначило в цьому році своє 25-ліття. В ухвалах з'їзд засудив розміщення атомових реакторів на території України. У звідомленнях парафіяльних сестрицтв подано про їхню добродійну діяльність: допомоги студентам у Бразилії висилка пакунків з одягом до парафій у Бразилії і Парагваї, а також гроші на операції і ліки. Закуплено було тягарове авто для консисторії УПЦеркви в Бразилії, щоб улегшити доставлення пакунків для далекого віддалених парафій. Крім того висилалися книжки і

молитовники дітям. Об'єднання Сестрицтв видає довгі роки власний журнал "Віра" та недавно видало книгу про працю Сестрицтв.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Праця СУА проходить за такими ділянками: Культосвітня — конкурс ім. Лесі і Петра Ковалевих (літературний та науково-історичний), вшановування жінок, які давали вклад в історію українського народу; видавничча — видано збірку поезій Наталі Лівичької-Холодної "Поезії, старі і нові" та було рішено видати статті Мілени Рудницької; суспільна опіка — допомога українцям Південної Америки та потребуючим у Європі (у цій праці СУА має перше місце за звідомленням Суспільної Служби СКВУ); з фонду ім. Еви Шашків дає стипендії членам СУА; зв'язки — участь у 24-ій Міжнародній Жіночій Раді в квітні 1986 р. в Лондоні, членство в Національній Жіночій Раді Америки (д-р М. Богачевська-Хомяк є одна з чотирьох заступниць голови МЖРА і була делегаткою на Міжнародню конференцію в Лондоні). СУА активно діяв в допомогівій акції жертвам чорнобильської катастрофи. У жовтні 1986 р. СУА вдруге спонсорував конференцію "Українська жінка у двох світах". СУА видає журнал "Наше Життя" та був засновником Українського Музею Нью-Йорку, який відсвяткував в 1986 р. своє 10-ліття.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ США

У вересні 1986 р. відбулася річна конференція, на якій було відзначено 55-ліття існування Золотого Хре-

ста. П. Різник аналізувала добродійну діяльність цієї організації, Л. Белендюк поділилася вражіннями з поїздки на Україну, М. Квітковська розказала і показала прозорки з її перебування в Південній Америці та в Найробі.

В загальному праця Золотого Хреста виглядає так: Виховна референтура (В. Кавка) опікується світличкою у Філядельфії, приділяє стипендії, організує літні табори. Суспільна Опіка (М. Громьяк): за 1985 р. переслано стипендії на суму 18,839.43 дол., вислано 187 пакунків. У травні 1986 р. у зв'язку з катастрофою у Чорнобилі знайшовся спосіб для пересилки жертвам ліків і грошей в сумі 7,000.00 дол. Пресова: видає бюлетень (М. Повх), пересилає до Південної Америки підручники і матеріали для садків. Культосвітня: (О. Кобзар) висилає відділам звернення і матеріали для влаштування програм. Організаційна референтура: (Р. Куделя) приймає участь у з'їздах, нарадах, комітетах та святкуваннях. Референтура зв'язків: (Д. Бойдуник) репрезентує УЗХ в різних громадських надбудовах н.п. СФУЖО, СКВУ, УАКР, ІСНО, Генеральна Федерація Жіночих Клубів. У з'їзді останньої організації брала участь голова УЗХ Н. Іванів. Управа плянує видати працю Г. Лащенко "Сильветки визначних жінок".

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

ОУЖ є членом Національної Жіночої Ради. Кожного року в березні ОУЖ організує пікетування советської амбасаді та вручає петиції урядовим чиновникам. Головна управа ОУЖ влаштувала з успіхом дитячу забаву і конкурс за найкращий вишиваний дитячий одяг. Референтка мистецтва подарувала англійському музеєві в Лестері весільне печиво, випозичила прозорки з традиційним печивом та опікується музеєм ОУЖ. Щоб музей поставити на професійному рівні, покликано окрему комісію, яку очолила Г. Мандзій.

Референтка суспільної опіки зберігає контакти з гуртками, уділяє потребуєчим допомогу, відвідує хворих. ОУЖ має власну сторінку (щомісяця) в газеті "Українська Думка". Головну управу очолює Б. Крушельницька, заступниця — Н. Марченко, секретарка — Л. Фостун.

ЗІ ЗВІТІВ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ СФУЖО

Члени Екзекутиви СФУЖО приготували на річні наради писані звіти. Деякі з них подані дуже точно і віддзеркалюють цілість їхньої діяльності за 1986 р. Подаємо дуже коротко вибране з цих звітів.

Заступниця голови Олександра Ковальська звітувала про працю пов'язану з виданням "Українки в

світі", про стан підготовки до друку монографії Олени Залізняка, про кожночасне збирання архівних матеріалів для організаційного архіву, про зустріч з патріархом Мирославом І. Любачівським, про всі аспекти підготовчих дій до 5-го конгресу СФУЖО, про участь у нарадах Президії СКВУ і Комісії Прав Людини та цілий ряд інших зайняттів пов'язаних із подіями буднів та традиційними формами громадського життя.

Заступниця Олена Процюк розповіла про заходи і старання для статусу СФУЖО в ОН, участь у річному засіданні Світового Руху Матерів в Парижі, проведення протестної акції проти поведінки Советського уряду під час чорнобильської катастрофи, висилку листів і телеграм до міжнародних організацій про Чорнобиль.

Ділова секретарка Надія Маланчук звітувала про канцелярську працю Екзекутиви СФУЖО. Одержано на протязі року 603 листів, вислано 453. Крім цих листів вислано до складових організацій СФУЖО, до громадських організацій, до преси: комунікати, звернення, повідомлення, статті. Опрацьовано і вислано до Комітету Українців Канади проект поштової марки з релігійною тематикою (картини мистця Василя Курилика, споруди архітекта Радослава Жука) для відзначення 1000-ліття християнства в Україні. В Канаді такий проект може вносити до поштового уряду організаційна громадська надбудова. Вислано прохання до Українських Кредитових Спілок і Українських асекураційних установ в справі дотацій на працю СФУЖО. Вислано листи звернення до урядів Греції і Ватикану в справі видання поштової марки у зв'язку з 1000-літтям хрищення України — ініціатива Українського Товариства Нумізматиків і Філіателістів. Також вислано 26 листів до урядів країн у справі нуклеарної катастрофи, отримано 16 відповідей. Написано статтю про релігійне переслідування в Україні до "Вікнюс" (Жіночі Інтернаціональні Вісті), відбуто інтерв'ю на українській телевізійній програмі в Торонті в справі акції "Березень — місяць СФУЖО".

Англомова секретарка Ганна Мазуренко дістала в каденційному році 10 листів, між ними: запитальники для міжнародних річників, публікації від Генеральної Федерації Жіночих Клубів і від Міжнародної Оборони Дітей (Женева), також відповідь від Стейт Департаменту США в справі моряка Мирослава Медведя. Вислано 14 листів.

Крім листування написано звіт та коротку історію СФУЖО на 95-ту конвенцію ГФЖК, зроблено переклад листів від урядів країн для поміщення в журналі "Українка в світі", зредеговано англомовне число цього часопису, передано коментар для української радіопередачі про березневу акцію СФУЖО.

"ЯКИЙ ХАРЧ — ТАКЕ ЗДОРОВ'Я"

Нова книжка д-ра Степана Зошука

Питання відживлення турбує людство від світанків його існування. Первісна людина заспокоювала свій голод овочами й рослинами. Згодом долучились до того харчі тваринного походження й тоді м'ясо, багате на білковину, потрібну для будови клітин, зайняло передове місце в харчуванні людини. Попри це й вуглеводи, які є головним джерелом калорій для організму, зайняли визначне місце. Такий спосіб харчування став підставовим у багатих цивілізованих країнах і був освячений наукою, яка впродовж довгого часу, аж до початків цього століття, уважала білковину й калорії основою відживлення.

У перших десятиліттях цього століття, доведено помилковість доточасної науки про харчування й піддано його переоцінці. Перекормлювання тваринною білковиною і товщами, як також "пустими калоріями" з різного роду

концентратів вуглеводів, зокрема у вигляді цукру, виявилися шкідливими як спричинники багатьох недуг і пошкоджень здоров'я.

З того часу зросло зацікавлення загалу справами харчування. Щоб заспокоїти його, появляється велика кількість різних статей, журналів і книжок, присвячених цій темі. Не всі вони, однак, дають правильне наświetлення.

В українській мові про ці справи досі небагато було написано. Тому також особливо тепло треба привітати оцю книжку, в якій автор відкидає давні погляди і на підставі багатющої літератури подає сучасний погляд науки на питання правильного харчування. При тому особливу увагу присвячує він питанню звапнювання кровоносних судин, яке у великій мірі загрожує людині, починаючи вже від молодого віку. Унагляднює він це прозовим ілюстраційним матеріалом. Турбуючись про здоров'я, він сягає аж у лоно матері, бо від способу її харчування

залежить доля дитини, ще заки вона побачить світ Божий.

Ця книжка повинна стати до-роговказом у харчуванні для кожного віку, а зокрема для молодих людей, які закладають родину та головним чином для матерів, які несуть відповідальність за здоров'я майбутніх поколінь.

Крім повчального змісту, ця праця д-ра Зошука ще цінна тим, що в ній виявляє він велику дбайливість до українського медичного назвництва, якого він є співтворцем.

д-р Микола Грушкевич

Ціна книжки:

В твердій оправі 28.00 кан. дол.

В м'якій оправі . . 25.00 кан. дол.

Замовляти книжки на таку адресу:

**Anna Potopnyk
48 Crewe Ave.
Toronto, Ontario
M4C 2J3
CANADA**

Книжка про Володимира Курелика: *They Sought a New World*

Видавництво "Тундра Гавс" з Канади та Америки наприкінці 1985 року видало книжку 28-и малюнків Володимира (Вілліяма) Курелика, які дають образ життя європейських емігрантів у 19 і 20 століттях у Північній Америці.

Книжка, під заголовком, "*They Sought a New World*" написана для дітей у шкільному віці, але може зацікавити людей різного віку. Покійний мистець В. Курелик, який помер 1977 р. на 50-у році життя, був широко відомий як ілюстратор життя (побуту) українців-канадців на господарствах у розкішних степах західньої Канади.

Книжка відтворює це життя та життя різних європейських етнічних груп не тільки кольоровими малюнками але й словами Курелика. Ці письмові ескізи були вибрані з автобіографії мистця. Додаткові історичні матеріали написала американська редакторка Маргарет С. Енгельгарт.

Хоч Курелик помер дев'ять років тому, його фундація має багато картин. Редактори видавництва Тундра Гавс використали їх, щоб видати цікаву книжку, яка показує його талант як мистця і письменника.

Ця книжка вміє полонити сер-

ця і викликати подив до героїзму цих перших піонерів. Курелик змальовує щоденні заняття рільників, забави і гри їхніх дітей, родинні та релігійні свята, часи нещастя і бідоти як і кращі, веселіші дні. Задум ілюстрацій та тексту Курелик черпав із свого особистого життя і зумів створити світ загальнолюдських переживань осіб, які пізнали щось нове чи невідоме.

Книжка у твердій обкладинці уже вийшла у Голяндії, Швеції, Норвегії, Фінляндії та Данії. В Америці можна замовити книжку за 14.95 дол.

В. Колос

Сумна доля мого рідного села на Лемківщині

В тихі літні вечори, як затихало життя села по цілоденній тяжкій праці, якою насолодою було сісти біля хати на загаті і повними грудьми вдихнути пахучого повітря і вслухатися в нічне життя природи. Відчувався кожен шелест птиці в саду, легенький вітрець, що пестив корони дерев, а листя так мрійно шепотіло свою таємну розмову. Сян за селом, плівучи по каміннях, гомонів свою вічну пісню, наче прощав село. Часом спізнений подорожній проїжджав возом по головній дорозі, кілометр від села, відгомін колес луною по росі котивсь через село. То знову гострий гудок поїзда переривав царинну тишу ночі, або сійка з криком пролітала і вдарилась об чийсь ворота чи поріг, аж кури заворушилися на бантах. Це звістунка нещастя. А місяць як король нічного небосхилу плів повільно по зоряному простору і срібним промінням щедро обдаровував землю. Такий благий спокій огортав людину, така велика любов до рідного села, до рідної землі огортала і розпирала серце! Хотілося припасти до землі і пригорнути до грудей і забути все, тяжке життя, всі пониження від ворожого чобота, що чимраз дужче давив на груди.

А життя з кожним роком ставало тяжче. Влада не дбала про село, дбала тільки, щоб чимраз більше з села забрати, чимраз більші накласти податки на людей. Поліція часто в село заходила, стежила за кожним рухом селян. Пильнували за всім, особливо, щоб святкувати свято Юзефа 19-го березня, 3-го травня, наказували, щоб ніхто бадильки тютюну не посадив, щоб патріотичної пісні не заспівав. Дразнила їх українська мова, вишита сорочка. Призначили офіційного коминяра, змору для господинь. Треба було держати напоготові 50 грошей, щоб дати відчепне, аби комина не зачіпав. Селяни журилися, щож далі буде з нами? Праці не було для сільської молоді, поля щораз менші, щораз вужчі загінчики, бо селяни землю ділили дітям. Врешті не буде, що й ділити.

Правда, побудовано нову фабрику гуми на Посаді Сянницькій, але приймали до праці тільки поляків. Українцям радили перенести метрику з церкви до костьола, тоді приймуть до роботи. Дві дівчини спокусилися, перенесли, їх прийняли, а за кілька місяців звільнили. Осталися ні в тих ні в сих. Якась загранична фірма за річкою Ославою біля села Заслав'я почала будувати фабрику целюльози. Радість і надія народу. Прийняли кількох людей, селяни довозили фірами цеглу. Праця тривала все літо. Побудували декілька мешканевих поверхових будинків, заклали риштування під фабрику і... фірма збанкрутувала. Лишилися стояти порожні будинки.

А з часом почала ширитися комуністична пропаганда. Заходили агітатори в село під різним претекстом і розхвалювали щасливе життя під комуністами. Люди боялися говорити, мовчки слухали, бо ніхто не знав, з ким говорить, чи не тайна це поліція? Після смерті Пілсудського 1936 р. життя стало нестерпне. Польське шовіністичне шумовиння не давало селу спокою. В літню пору приходили на свої забави і починали бешкети, вдиралися на поблизькі поля і вибирали з грядок огірки, дині, цибулю. Не боялись нікого. Життя ставало тяжке, понижуюче, непевне. Втихли в літні вечори співи на селі, замовкла мелодійна гра на гітарі чи на іншим інструменті. В селі одна польська родина і діти їх вільно бігають попід вікна і виспівують протиукраїнські пісні:

*"Zaginie Ukraina, zaginie chamski ród,
zwycięży orzeł biały, zwycięży polski lud."*

Почалися часті арешти під претекстом комунізму. Арештували немилих їм людей. В читальні йшли проби п'єси "Ой, не ходи Грицю", але дозволу на виставу не отримали. Нахабно зажадали, щоб одна дія йшла в польській мові. За кілька тижнів поліція арештувала трьох головних артистів, обвинувачуючи їх у пропаганді комунізму.

На краще майбутнє не було вже надії. Кожний думав про неминучу нову війну. Розмови велися притишеним голосом. Страх і надія на перемену огортали кожне серце. Польська влада наказала готувати протигазові комори. Покликано резерву до війська. "Броніць вспульней ойчизни". Плач матерів, дівчат нарікання: "За що ми маємо боротися?"

Рік 1939, місяць вересень

Польсько-німецька війна тількищо почалася, як уже й скінчилася... Перші німецькі літаки пролетіли над селом зразу ж на другий день. За два тижні німці були вже в Сяноку. Дехто з молодих і з нашого села пішли вітати німців. Вірили в добрі наміри їх щодо українців. В короткому часі німці в'їхали в село. Це був транспортний загін з кінними возами. Перші солдати не були погані. Навіть частували дітей лакоминками зі своєї кухні.

Невдовзі пробігла по селу новина, що советські війська недалеко. І одного гарного осіннього дня бачимо пожвавлений рух за Сяном. Німці маршкують з такою голосною музикою, що аж луна котиться селом. Всі селяни вибігли і насторожено придивлялись. Німці затрималися на шляху між Завадкою і Буківцями. Музика замовкла. За якийсь час чути музику з протилежного боку. Назустріч німцям маршує час-

тина советського війська з голосним веселим маршем. Історична подія: зустріч двох союзників, двох приятелів — червоного й брунатного! Кати українського народу подали собі руки на обездоленій українській землі... А ми стояли мов укопані. Німці свідки нового поневолення. І знов нове видовище бачимо: з села Вільхівці з хоругвами йдуть люди назустріч новим гнобителям. Хлібом і сіллю вітають нових катів. О, народе, безталанний вічний рабе! Ще гнобителі в село не зайшли, а ти вже спину гнеш...

Гірка доба почалася. Німці зволами кільчастого дроту та залізними шарогами протягнули границю вздовж Сяну, загородили пасовисько вздовж річки, а в гарному палаці отаборилась погранична сторожа.

Часто вночі на Сяну чулися крики і постріли. То втікачі пробували перейти границю. Багатьом пощастило, а немало загинуло від куль советських пограничників.

Мешканці села з тривогою спостерігали життя на протилежному боці. Було видно, з якимсь поспіхом вирубували ліси, щоденно вивозили кудись дерева. Знову в деяких місцях під лісом відгороджувалися високою загорожею з дощок і щось туди звозили. Чути було ніби невпинний брязкіт заліза.

Рік 1941, субота 22 червня

Якесь піднесення серед німців і незвичайний рух. Придивляються до граничної загорожі. Що діється, ніхто не знає. Аж один сказав в секреті: "Цей ночі ми йдемо вперед на руського". Той секрет як чума облетів село. Ніхто не лягав спати. Пакуються на всякий випадок. Над ранок почули невпинне гудіння літаків, гуркіт тяжкої артилерії. Незабаром дізналися, що німці прорвалися далеко за Сяном в менш гористі місця й зайшли советським військом несподівано ззаду. Згодом ми побачили таємницю загорожі на тому боці під лісом. То були кольосальні бетонові бункри зі щілинами на дула гармат, з яких не встигли випустити жодного стрілу. Виходило, — союзники не довіряли один другому. Німці ці бункри порозсаджували разом з залогою, яка не зуміла втекти.

Селяни зраділи, що гранична сторожа вийшла з села і пасовисько біля Сяну стало вільне. Однак, недовго було тої надії. Німці вимагали тепер ще більше від селян. Наказували солтисові скільки людей має вислати до Німеччини, скільки худоби, зерна, паші, молока, яєць треба здати. Не було краю тим грабункам.

Рік 1941, 30 червня

Несподівано прилинула вістка, що у Львові проголошено Самостійну Україну. Радість, а разом з тим недовір'я. Тяжко людям було дізнатися що коїться. Ніхто не міг відповісти на питання: чи то українське військо зайняло Львів? Чи німці самі залишили місто? Чи ще далі вони у Львові? Якщо так, то де Україна? За декілька тижнів все примовкло. Занадто жорстока була дійсність.

В селі голод, холод, нестатки. Брак взуття, одяжі та інших потрібних речей. Крамниці лише "Нур фір дойче". За якусь кількість збіжжя чи худоби давали купони на взуття чи матеріал, але цього було так мало. А багато було й таких, що вже не мали що здавати, то тяжко бідували.

В будинках збанкрутованої фірми целюльози німці зробили ґетто для жидів. Якийсь час водили їх працювати на Сян, каміння з води витягати. Настали дні загального страху. Ворог залізним п'ястком тис на життя всіх мешканців села. Вночі лунали крики, постріли. То ґестапо привозило арештованих і там у гайку біля Сяну бідаки копали для себе яму і лягали в могилу, постріляни німецькими садистами. Скільки батьків приходило зі слізьми на очах шукати синів.

Село пустошіло, повільно завмирало. Молоді майже не було. Кожного з них стрінула різна доля: три пішли на Україну з ОУН, і слід по них загинув. Один служив поліцаєм у Львові. Чотири подалися до українського підпільного війська. Трьох арештувало ґестапо, згинули в концентраційному таборі. Троє зникли з села потиху, а всі догадувались, що вони в партизанці.

Чотирнадцять дівчат і восьмеро хлопців вислано на примусові роботи до Німеччини. Зосталися в селі старі, діти, підлітки і хворі. Та незабаром стали забирати і підлітків до робочої бригади і під охороною водили їх на працю. Одного шістнадцятилітнього замордували в пивниці залізничної станції. Під час обідньої перерви взяв з вагону пару картопель і поклав на вогонь, при якому грілися. За це загинув у муках. Іншого збили до непритомности, за якийсь час помер. Одного скатували на очах матері, відтак прив'язали до воза, на якому приїхали. Біг за возом, як довго міг, тоді сунувся за возом. Ніхто більше про нього не чув.

Тихий плач і ридання, таким було щоденне життя мешканців села. Та стало ще гірше, коли німці відступили і лінія фронту наблизилась до колишнього кордону на ріці Сян. Через річку переходили різні неокреслені банди, нападали на мешканців і грабували все, що ще було до грабування.

Селяни держали коней в заламах гір біля річки Ослави. Це було єдине безпечне місце, там і ночували. Німці згодом стали забирати всіх, хто їм в руки попався, копати окопи. Знову вздовж Сяну робили оборонну лінію.

Фронт швидко наближався. Земля дудніла, здригалася від тяжкої артилерії. У вечорі з-за високі гори та густі ліси продирались заграви пожеж, які відблисками палали на темному небосході. Село опинилося в оточенні воєнних дій. Тікати чи ховатися нікуди. Люди копали на городах ями, щоб там ховатись під час сильних перестрілювань.

Рік 1944, місяць липень

Збіжжя доспіли, надійшли жнива, але страшно

йти в поле. Фронт на лінії Сяну. Німці сиділи в окопах за селом і під лісом. Тяжка артилерія стояла за лісом, були часті перестріли, але наступу довго не було. Потреба життя брала верх над страхом і відважні йшли в поле, щоб похапцем у полі щось зробити та додому принести.

Три тижні фронт не рухався, три тижні люди перебували в землянках. Щораз більшала стрілянина. Одного вечора заговорила "катюша". Цілу ніч гриміла. На щастя, набої перелітали понад селом, далі за ліс.

Нічна стрілянина наробила трохи шкоди: поперетинані дерева, пошкоджені деякі клуні, скинутий комин, ушкоджені дахи. Більших втрат не було. Десь коло півдня з'явилася советська розвідка в селі. Не займали нікого, трохи роздивилися навкруг і пішли звідки прийшли. За Сяном по шосе в бік Сянока весь день ішли маршем советські війська. Йшли тим же шляхом, де три роки тому руки собі подавали на знак великої дружби.

Наступного дня почули громохкий брязкіт заліза, який щораз ближче наближався до села. Це йшло німецьке військо з боку чехословацького кордону. Пекельний бій не втихав до вечора.

Скільки загинуло тоді советського війська в Сяноці, хто може сказати? Німці знову ввійшли до села, зайняли окопи.

Через два дні прийшов наказ від фронтової команди, щоб усі мешканці вийшли на двадцять кілометрів від села. Але як? У багатьох уже не було ні коней, ні підвід. Пішки йти з дітьми двадцять кілометрів гористим шляхом? Щож тоді можна взяти з собою? Громада ухвалила, хто має підводу, мусить допомогти іншим. Так що старші йшли пішки, а діти й хворі та речі їхали на возах. Дорога була важка, тяжко було одному коневі тягнути так навантажений віз. Мусіли всі підпихати. З плачем залишали рідне село, хоч надія жевріла, що може не надовго.

Нас прийняли в селі Куляшнім, недалеко чеського кордону. В селі було повно німців з підводами. Виглядали безладно. Не було тої німецької дисципліни. Всі перестрашені, нервові. В'їхали ми в нове пекло. Привітав нас крик жінки, яка завзято боролася з двома німцями, які тягнули коня зі стайні, а вона не давала і при тому несамовитим голосом кричала. Ніщо не допомогло. Жорстокий поштовх в груди повалив її на землю, і німці повели коня з собою.

Село було бідне, в глибокій долині між двома високими горами. Початок осені чудовий. Тепло, соняшно, тільки б жити! Павутиння сріблом полискує до сонця, листя дерев набрало різнобарвного кольору, в проміннях сонця міниться як дорогоцінний килим. Вивірка безжурно запопадливо громадить харчі на зиму. На скраю лісів доспіли вже черниці, піднести було кість, то угиналася під доспілими овочами, чорними як ніч, солодкими як минуле життя.

Німці відходили в безладі, совети були вже дуже близько. Вперше за весь час налетіли советські літаки і кинули бомби. Одна впала біля хати, де жила висе-

лена родина. Відламок поранив семилітнього хлопця. Бідолашний кричить. "Віддайте мені мою ногу, віддайте мою ногу!" А нам не знати що робити. Німців нема, советів нема, доктора нема. Батько кинувся за рятунком. В сусідньому селі були вже совети. Вони забрали малого до військової лікарні.

Військо пішло далі. Врешті вся Лемківщина стала під советами. Селяни верталися до рідного села. Воно не спалене, але сплюндроване. Застали порожні хати, витолочені поля, подекуди підміновані.

Щож далі? З чого починати? Одна була втіха, що маємо свій дах над головою. Але таке лихо звалилося на всіх: наказано залишити знову село. Тільки тепер уже назавжди. Вали всім на вибір: Зем'є Одзискане, або на советську сторону. Ніхто не може описати розпачу селян. Ніхто не хотів покидати рідні хати, рідний край. Польське розбурхане шумовиння погрожувало: виріжуть всіх, якщо не виїдуть з села. Яка страшна несправедливість! Не минуло ще й п'яти років, а вже вдруге советська влада ділиться українською землею з другим союзником!

Мусіли залишити село. Залишилися тільки мішані подружжя, а всі інші, заладовані у вагони, виїхали на Україну. Ніхто не записався на "Зем'є Одзискане". Вибрали хоч поневолену, але рідну землю.

Нема вже малого села Долини, нема вже Лемківщини. Віками вірна гілка українського народу, української землі була жорстоко відрубана від рідного матірнього пня. Чи назавжди? Сумна історія села Долина це також сумна доля Лемківщини як і всієї української землі. Квітуча, молоком і медом пливуча, а люди її не мають де вільно голови прихилити.

Ми є тільки в одному найбагатші зі всіх народів світу: — незнаними могилами, на яких і хреста нема...

ЛЕМКІВЩИНА

Лемківщино, краю рідний, милий
Мій страчений раю.
Тяжко стає на чужині,
Як тебе згадаю.
Коли я згадаю, як в темному гаю
Зозуля весною кува.
Ті чисті струмочки,
Ті рясні садочки,
І в буйній зелені поля,
Де ранньою порою,
Зрошені росюю
До сходячого сонця тремтять.
А вітер той буйний, з гір тих високих,
Ген на долини лине.
З собою він вірно, щорано тихенько
Голос сопілки несе.
І моя мрія щодня тихенько,
В ті рідні сторони лине.
Хотіла б я там земний шлях покінчити,
В землиці рідній кости зложити.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLIV

JANUARY 1987

Editor: Marta Baczynsky

Love and Need: *Caring for the Elderly at Home*

Responding to the pressures and needs of our society at large, the Jewish Home and Hospital for the Aged and MONY Financial Services presented a conference "Love and Need: Caring for the Elderly at Home," at the JHHA facility on December 9, 1986.

The conference emphasized hands-on techniques adaptable for home use in caring for the elderly. Workshops and demonstrations provided practical strategies for families that are caring for an elderly and/or ill parent or relative.

The main speaker at the conference was Dr. Robert N. Butler, Chairman of the Department of Geriatrics and Adult Development at Mount Sinai Medical Center, former Director of the National Institute for Aging and a Pulitzer Prize winner. In presenting an overview of the care-for-the-aged issue in America, Dr. Butler stated that only 20 percent of financial support for this issue comes from federal monies, while 80 percent is provided by the private sector. He emphasized that this is an issue of major national proportions for which our government is not prepared. "The government is doing a minor part and the programs are now miniscule for what will be required as we move into the 21st century," said the speaker. Dr. Butler underlined the fact that our country has no national health policy and in view of the dramatically changing dimensions of our society, this may prove to be disastrous.

Dr. Butler also pointed out that caring for the elderly continues to be a woman's issue. Women, he went on to say, are increasingly pressed to assume and implement multiple roles, and many are called to do this in the later stages of their own lives.

Calling his proposal "Collaborative Health Care", Dr. Butler outlined a patient and health care system relationship which he said would end "the apostolic function of the physician", and would allow for interaction and cooperation between the patient and his doctor, involving medical services, the patient's family, and the voluntary sector, such as social services within the community.

Workshops

A variety of topics was discussed during the nine workshops of this conference. The aim was to introduce participants to the various options in providing the best possible care to their frail, elderly relatives. The workshops were conducted by physicians, nurses, social workers and therapists both from JHHA and other institutions, whose experience in geriatric inpatient and community care provided an invaluable pool of information. The following is a sampling of the workshops:

A. Coping with Disabilities: Rehabilitative Techniques for the Nonprofessional Caregiver. During this workshop several practical demonstrations were held, such as bed positioning techniques for stroke patients to provide maximum comfort and prevent skin breakdown. Participants were also led through the "range of motion" exercises for the bedridden, and informed about safety features which could be incorporated in the home for the ambulatory elderly such as the wearing of proper shoes (sneakers were highly recommended) and the placing of non-skid strips on wood and linoleum floors.

The instructors emphasized that the caregiver must be familiar with the disability the patient has (strokes, dementia), so that the care that is provided is most beneficial. It is also very important to get feedback from the patient regarding the care he or she is receiving.

B. Love without Hate: How to Survive Caregiving by Overcoming Guilt and Reducing Stress. Often full-time caring for an elderly parent or relative evokes a lot of negative emotional feelings in the caregiver. The instructor pointed out that it is necessary to separate the behavior of the patient (dementia) and the situation (stroke victim) from the person himself, so that one can hate the behavior or the situation but still love the person. The instructor also sadly emphasized that an old person is not going to change, therefore the caregiver needs to change in order to make a relationship or situation beneficial to both. Guilt can lock the caregiver into an immobilizing situation that goes nowhere. It is better to substitute the word "disappointed" for the

word guilty, since it allows for options and can alleviate some stress.

C. *Connect: How to Overcome Impairments, Depression, and Other Blocks to Communication.* Verbal skills are the main means of interacting with other people and with the environment. When communication skills are impaired, one is cut-off from the world. The instructors encouraged communication with the elderly "any way you can get it". The participants were introduced to the various communication impairment conditions such as "aphasia" during which language is affected, "dysarthria" or "apraxia" during which speech is affected. Dementia, (Alzheimer's disease is a type of dementia), presents a different communications problem whereby the patient appears to be in his or her own world. Extra patience and understanding is needed even for the very simplest interaction. The instructors also described what can be expected in terms of behavior in cases of communication impairment and how to deal with it.

Dr. Joyce Brothers, noted psychologist, TV commentator and columnist was the closing keynote speaker of the conference. On an upbeat note she said that more of today's older population are healthier, have abundant energy and live longer than generations past.

Most older people, she continued, have developed a greater social consciousness and therefore stay involved longer.

Dr. Brothers described a phenomenon called "creative aging" which was exhibited by a group of California women who were part of a study on aging. These women were in their 70's and 80's, yet still very active professionally or in the community. The study found certain characteristics were common to most of them. All their lives these women were independent, non-conformists: working and developing talents when women were supposed to stay home and care for families, each had close relationships with friends of all ages, and each had a positive outlook on life.

This noted psychologist also spoke about the emotional conflict that children face when their parents become old, such as anger, dismay and guilt. "We must face reality," she said, "and build a new relationship, becoming caring, responsible adults. Make sure everything you do is prompted by love," Dr. Brothers went on to say. "Treat your parents as parents, not as dependents. Praise where you can, let them know they are appreciated. Growing old can be beautiful, if it is a family affair."

MARTA BACZYNSKY

Courses and Workshops at the Ukrainian Museum

WOODCARVING COURSE

The traditional craft of Ukrainian decorative, low-relief woodcarving will be taught to both beginners and advanced participants. Using tools specifically produced by the Museum, the students will learn the intricate geometric motifs that are used to decorate both functional and decorative wooden objects by woodcarvers in Ukraine. The course is open to adults and children from 12 years of age.

Date: February 14 — April 25, 1987

Time: Saturdays, 1:00 — 4:00 pm

Fee: Adults — \$55; senior citizens & students over 16 — \$50; children 6-12 — free; members — 15% discount.

EMBROIDERY COURSE

Embroiderers may learn and expand their skills during this eight session course. They may start from the basic cross stitch or advance to little known stitches and intricate cut-work techniques, colors, threads and fabrics used traditionally in various regions of Ukraine. Open to adults & children over 10 years of age.

Date: February 14 — April 4, 1987

Time: Saturdays, 1:00 — 3:30 pm

Fee: Adults — \$45; senior citizens & students over 16 — \$40; children 10-16 — free; members — 15% discount.

UKRAINIAN EASTER EGG DECORATION WORKSHOPS

Adults and children will have the opportunity to learn and excel in the art of making *pysanky*, Ukrainian Easter eggs. Dyes, beeswax and a stylus are used to decorate the egg with traditional Ukrainian designs. The workshops will be given on Saturdays and Sundays, two sessions per day.

Date: March 21, 22, 28, 29 and April 4, 5, 12, 1987

Time: 9:30 am — 12:30 pm and 1:30 — 4:30 pm

Fee: adults — \$10; senior citizens & students over 16 — \$8.50; members — \$8; children 12-16 free.

DEMONSTRATIONS IN THE MAKING OF PYSANKY

Experienced artisans will demonstrate this beautiful craft. The award-winning film by Slavko Nowytski will also be shown. This program is scheduled to run continuously during the two days from 1 to 5 pm.

Date: March 14 and April 11, 1987

Fee: non-members \$2.50; members \$2.00; senior citizens & students \$2.00, children under 12 — free.

Programs are funded, in part, by the New York State Council on the Arts

THE CURRENT UKRAINIAN IMMIGRATION AND US

"Ukrainians or Americans — Who are we?" was the question raised at the panel of the same name during the Ukrainian Woman in Two Worlds Conference, held October 1986 in Princeton, NJ. The discussion centered on the contributions of each subsequent Ukrainian immigration to the United States, their problems and interactions with existing Ukrainian communities.

Marie Duplak spoke about the current immigration. She was born in Sianik, the capital of Lemkivshchyna where she received her education. She immigrated to the U.S. in 1970 and has become active in community organizations, such as the Organization for the Defense of Lemkivshchyna in America, the World Federation of Lemkos, the Research Foundation of Lemkivshchyna and the Millennium committee. She is also the editor of the magazine Lemkivshchyna.

(Following is a condensed version of Marie Duplak's panel presentation which has been freely translated.)

The current so-called "third" Ukrainian immigration to the United States and Canada is composed of people who came from Poland in the late 50's thru today.

On the whole, this is a work-oriented immigration, with people seeking a better way of life. Yet there is a large segment of this group which asked for political asylum in the West and should be treated as political immigrants.

In 1946-47 Ukrainians in southeastern Poland (Lemkivshchyna, Jaroslavshchyna and Nadsjanja) were subject to the "Visla Action" which destroyed large parts of Ukrainian communities (150,000 deaths); in 1946 a forcible displacement of 100,000 persons to the Ukrainian Soviet Socialist Republic; and the rest, about 200,000 were exiled to western Polish lands, so called "Ziemie Odzyskane", (a post-World War II partitioning of Europe gave Poland these lands). Life was very difficult in these situations — one had to start from scratch in a strange environment, surrounded by foreigners, in a foreign land.

Many of those exiled began to search for their roots — for families in the United States or Canada, so that they could leave communist Poland for a better life. (Mrs. Duplak said that since 1970 there has been a great influx of immigrants from Poland, mainly Ukrainians who came here for "vacations" but never returned.)

In 1982 an idea was born to establish group contact with the new immigrants. A lot of credit must be given to the Organization for the Defense of Lemkivshchyna, whose members better than anyone else, understand and sympathize with the lot of these people. In March of

that year the first of such meetings was held, where new immigrants from Poland and Ukraine met with representatives of Ukrainian organizations and establishments, and with members of the Ukrainian community in New York. A second such meeting was held for students. (According to the speaker, the meeting for young people was very successful, it was permeated with enthusiasm and friendliness. Each group showed great interest in the life style of the other — politically and socially.)

The new wave of immigrants of the 70's and 80's composed primarily of young people, most of them are university graduates, all of them have a high school education. They readily joined Ukrainian businesses and firms which had been searching for young professional people to work for wages which are lower than those comparable to the American market. Thus, these young professionals enhanced the ranks of Ukrainian intelligentsia in the United States and Canada.

Others have tried their luck by opening their own establishments—restaurants; today there are five Ukrainian restaurants in New York City whose owners are newly-arrived immigrants from Poland.

In all, their contribution toward the cultural life of the Ukrainian community is noteworthy. They have brought the love of Ukrainian music and song from Poland and continue to develop it here — examples: the ensemble "Leleja" in Canada, orchestra "Zuravli" from Connecticut, or "Borkut" from Irvington, New Jersey.

The speaker explained that these new immigrants frequently shy away from social and political contacts within the Ukrainian community. She mentioned several reasons, but the most important one is that these people have a skeptical and wary attitude toward organized social interaction, since in Poland organizational life was mandatory and government controlled. She stressed the fact that once these individuals become convinced that Ukrainian organizations in the U.S. and Canada are democratic in nature, they readily join in various endeavors. Mrs. Duplak said that a large percentage of youth making up the ranks of SUMA, for example, are children of new immigrants. But, she continued, the newly immigrated most frequently join the "Organization for the Defense of Lemkivshchyna" because its work is closest to their heart.

The Ukrainian communities in the U.S. and Canada should welcome these new professionals, who look for freedom and the opportunity to express themselves and not only for material gain.

The first contact the new immigrants have with the Ukrainian community members here, is at social events, where unfortunately many times they encounter an unfriendly atmosphere. This is due to the attitude of

some Ukrainian "patriots" who confront the new immigrants about their lack of knowledge of the Ukrainian language, the fact that they use Polish words, etc. Many of these young people feel discouraged and leave. They turn to other nationalities, most likely Polish, which welcome them eagerly.

Mrs. Duplak also said that some Ukrainians of the second immigration — late 40's and 50's — felt that Ukrainian immigrants from Poland and particularly from Lemkivshchyna were second class citizens, partially due

to their particular dialect of the Ukrainian language. Many new immigrants don't speak Ukrainian at all. The Ukrainian Free University in Munich, Germany is helping in this matter, by providing courses in the Ukrainian language for these people.

In conclusion, Mrs. Duplak expressed the opinion that the new immigrants represent a young, professional and positive group and that sooner or later they will become active and productive members of the Ukrainian community.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

UNWLA Branches received the following circulars:

● **SENDING DELEGATES TO THE XXI UNWLA CONVENTION — MAY 23-25, 1987 — CLEVELAND, OHIO.** In accordance with UNWLA By-laws, Branches that have up to 25 members are entitled to 1 delegate. Branch presidents are automatically included as a delegate. The number of delegates should be based on the membership list as of December 31, 1986. Only Branches in good standing (ie. having met all financial obligations) will be allowed to participate in the Convention.

Branches located more than 300 miles from the Convention site — Cleveland — can combine votes; however, a delegate may not have more than 2 votes. Registration costs are \$90.00/delegate, which includes admission to the luncheon and banquet. Hotel accommodations will cost \$53.00 per day for double occupancy.

Registration forms were sent to all Branches with instructions to send one copy each to:

Daria Horodysky, Convention Committee Chairman;
UNWLA Headquarters;
Regional Councils

● Anna Krawczuk, Scholarship Program Chairman expressed gratitude to UNWLA Branches and Regional Councils for their efforts and cooperation in making 1986 the most successful year to date for her program. Last year, **\$141,256.00** worth of stipends were distributed: 603 to Brazil; 53 — Argentina and 60 — Europe. All together **716** scholarships were granted.

A. Krawczuk mentioned that with the expansion of the Scholarship Program, administrative costs have increased. Also, with the growing workload it has become necessary to employ an individual to help out on a part time basis. The scholarship Program Committee asks sponsors to take administrative expenses into account when sending their payments.

CHANGES IN TAX LAWS:

*Individuals filing the **short** 1040 form in 1988 (for 1987) **will not** be able to deduct their charitable contributions.*

*Those who fill out the **long** 1040 form in 1988 will be able to deduct these contributions. This means that payments made to UNWLA, Inc. Scholarship Program are deductible.*

Contest for Writers

Lesia and Petro Kowaliw Fund

The Committee for the Lesia and Petro Kowaliw Fund under the auspices of the Ukrainian National Women's League of America announces:

A **LITERARY CONTEST** of fiction in the form of a short-story or novel whose theme focuses on the meaning of Christianity and its influence on the evolution of spirituality of the Ukrainian nation. The deadline is December 31, 1987.

A **SCHOLARLY WORK** on a historical subject (monograph) which deals with any period in the history of Ukrainian Churches or the biography of a renowned individual. The subject must deal with the acceptance and growth of Christianity in Ukraine. The deadline is December 31, 1988.

Entries in both categories may be written either in Ukrainian or in English. Entries must be at least 100 typewritten pages and submitted with two additional copies.

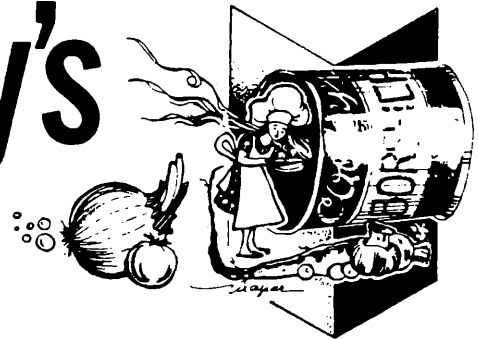
Short-stories or novels published in 1986 may be entered in this contest and are accepted in Ukrainian or in the English language. Scholarly works (monographs) published in 1987 may be entered in this contest and are accepted in both languages.

Please send entries to:

Ukrainian National Women's League of America
108 Second Avenue
New York, NY 10003

The names of contest jurors and the nature of awards will be provided in following issues of our magazine.

COOKY'S CORNER

According to seafood lovers, the most popular shellfish is the shrimp. It's very versatile, cooks quickly, looks pink and delectable and harmonizes beautifully with vegetables, rice and pasta.

SHRIMP WITH MUSHROOMS IN PAPRIKA SAUCE

INGREDIENTS

1 pound large shrimp, peeled and deveined
1/2 pound fresh white mushrooms, thinly sliced
2 tbsp. butter
3 tbsp. chopped scallions
1 tsp. paprika
3/4 cups dry white wine
1 cup heavy cream
1/4 tsp. hot red pepper flakes
1/4 cup sour cream
juice of 1 lemon
salt to taste
fresh ground pepper to taste

METHOD

Heat butter in skillet, add scallions, mushrooms, salt and pepper. Sprinkle with paprika, stir and cook about 1 minute. Add wine and stir. Cook, stirring over high heat about 5 minutes or until the wine has almost completely evaporated. Add the cream and stir. Cook about 1 minute. Add the pepper flakes. Then the shrimp and stir. Cook, stirring about 1 minute. Mix in the sour cream and lemon juice and bring to a boil. Remove from heat and let stand about 5 minutes. Serve hot over rice.

PASTA WITH SHRIMP AND BROCCOLI

INGREDIENTS

1 pound shrimp, shelled, de-veined and cooked
1 medium bunch fresh broccoli, cut into florets
3-4 garlic cloves, peeled and minced
2 tablespoons chopped parsley optional
1/3 cup olive (or other) oil
pasta cooked to taste
salt and pepper to taste

METHOD

Cook broccoli florets in boiling salted water 4-5 minutes, drain and set aside. In a large, deep skillet, saute garlic in oil. When the garlic starts to color add shrimp, mix very well, add florets and stir well for 2 minutes. Add cooked pasta. Mix everything. Season with salt and pepper. Garnish with parsley. Serve hot.

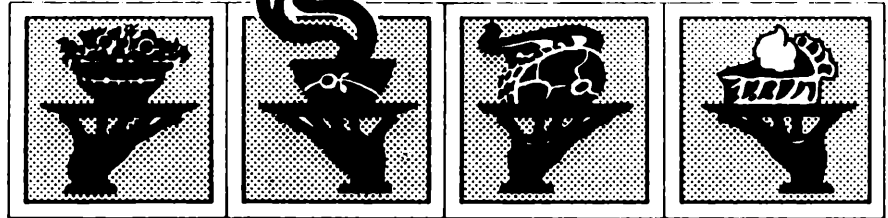
Закінчення: "РОДИНА"

ре ініціативу в плануванні парафіяльних програм, котрі би збагачували духове життя наших подруж і родин. Ми цього не вміємо зробити і не усвідомлюємо настільки це є вартісне чи корисне нам." Вона радить українцям пильніше приглядатися до інших груп, які шукають відповіді сучасним проблемам, це виявляється в американській католицькій церкві, де миряни беруть активну участь, наприклад впровадження т.зв. *Marriage Encounter* тощо. Можна де-що пристосувати до наших потреб, зрештою не треба боятися змін.

Не зважаючи на всякі проблеми та на почуття,

що наше родинне життя формується силами поза нашою контролею, д-р Мартинюк-Річардсон твердить, що родина переходить велике відродження-ренесанс. Вона кінчила такими словами: "... у віці небувалих можливостей... якщо ми не зуміємо пристосуватися і затримати людські елементи... ми наражені на сумне майбутнє. Під час найбільших криз і зворушень, приховується надія на розв'язки... і найбільша нагода, щоб людина зреалізувала свій потенціал... Родина дає людині притулок, в якому вона може здійснити найбільші завдання. І тільки в сильній, сполученій родині можемо надіятися на врятування української ідентичності."

наше харчування

Під час карнавалу відбуваються не тільки великі забори, але й прийняття для гостей у приватних домах. На таких вечірках подаються до напоїв малі закуски. Їх можна приготувати з різного роду хліба: сухе печиво (*crackers*), білий зарум'янений або смажений хліб, чи темний. До намазування вживається препаративне масло, сир вершковий (*cream cheese*) або паштетну масу.

СМАЖЕНИЙ ХЛІБ (*Toast Base*)

Обрізати шкоринки (*crust*) з білого хліба, розрізати на 4 частини або викроїти кружки. Розтопити трохи масла та смажити на малому вогні шматочки хліба тільки з одного боку, щоб зарум'янились. Тоді намазувати хліб з другого боку.

ПРЕПАРОВАНЕ МАСЛО

До масла кімнатної температури можна додавати різного роду приправи: хрін, часник, сардинки, лосось, або зілля (*herbs*) до смаку. Так само можна приготувати з вершковим сиром. На паштетну масу вживається готовий паштет або приготувати його самому з курячої печінки.

ЗАКУСКИ З ЛОСОСЯ І ОСЕЛЕДЦЯ

Темний хліб порізаний в трикутники намазувати маслом

або сиром з хроном. Накладати тоненькі смужки лосося і оселедця (найкраще матіяс), а посередині наложити червону ікру і посипати з усіх боків дрібною нарізаною тримбулькою (*chives*), петрушкою або кропом.

ЗАКУСКА "ВАХЛЯР"

- 40 кусочків смаженого хліба (10 шматків) або
- 40 сухариків квадратних (*crackers*)
- 8 унцій вершкового сиру
- 1 ложка препаративного хропу
- 1 крапля червоної фарби для харчів (*food coloring*)
- 40 маленьких солодкавих огірочків (*gherkins*)

Намазати непідсмажений бік хліба сиром. Класти розрізані огірочки вахлярем (*fan*). Забарвити трошки сиру червоною фарбою та в одному ріжку сухаря класти розетку.

МАСА З ЯЄЦЬ

- 2 цілі яйця зварені на твердо
- 2 ложки майонезу
- 1 ложка порізаної цибулі, легко смаженої на олії
- 1 ложка порізаної петрушки

Яйця перетерти через сито, або посікти в *Food Processor*. Змішати з усіма складниками і накладати на хліб. Прикрашувати начинюваними оливками, піменто, шматочком яйця або огірочками.

КУРЯЧА ПЕЧІНКА

- 1/2 фунта курячих печінок
- 2 ложки масла
- 1 середня цибуля дуже дрібно нарізана
- 1 яйце на твердо зварене
- сіль і перець до смаку

Печінки разом з цибулею всмажити на маслі. Змолоти на млинку або на *Food processor* разом з яйцем. Посолити і поперчити до смаку. Вживати до намазування хліба чи сухого печива і прикрашувати як вище.

ЗАКУСКА З ПЕЧЕРИЦЬ НА ГАРЯЧО

- 1 фунт печериць
- 1 середньої величини цибуля
- 2 ложки масла
- 2 яйця зварені на твердо
- 2 ложки тертого сухаря (*bread crumbs*)
- 1 велике яйце, збите
- сіль і перець до смаку
- терті сухарі й товщ до смаження

Всмажити на маслі дрібно нарізану цибулю на золотий колір. Вкинути печериці і поварити, щоб були м'які. Нехай простигне. Яйця посікти, дати до печериць, додати тертого сухаря, збите яйце, сіль і перець і добре вимішати. Виробляти малі круглі галки, обкачувати в сухарях і смажити на гарячому товщі зі всіх боків.

ЗАОХОЧУЄМО СТАТИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ!

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

- Щоб їжа не приставала до сковороди під час смаження треба її розігріти перед тим як давати товщ.
- Щоб м'ясо під час варення або печення було м'якше намастити його насамперед розчином оцту з олією і відставити на 2 години.
- Як зробиться пляма на килимку, намочити це місце кремом для гоління. Опісля змити добре зельтерською водою (*club soda*).
- Щоб зуби були біліші пробуйте чистити їх (крім пастою) щіточкою замоченою в роздушених свіжих полуниць (*strawberries*).
- Щоб нейлонові панчохи довше трималися радиться їх заморозити. Це ж не жарт! Треба їх перше намочити у воді, вкласти до пластикового мішочка і положити до морозильника (*freezer*). Розморозити і висушити. Здається це дивна порада, але вона дійсна.
- Щоб на чоловічих сорочках на комірах не лишалися брудні смуги (*ring around the collar*), треба перед пранням взяти малу щіточку і втерти нею шампунь до волосся в забрудженому місці. Шампунь найкраще розпускає і змиває олію людського тіла.

Курси і заняття в Українському Музеї

КУРС ДЕРЕВОРІЗЬБИ 14 лютого — 25 квітня

Курс техніки дереворізьби, вживаної в українському народньому мистецтві, для дорослих і дітей віком від 12 років, початківців і курсантів з деяким досвідом у різьбарстві. Заняття відбуватимуться щосуботи.

Час занять: 1:00 — 4:30 по полудні

Плата за навчання: дорослі — 55.00 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 50.00 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріалів включена в плату за навчання.

КУРС ВИШИВАННЯ 14 лютого — 4 квітня

Вісім занять на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалити своє уміння вишивати. Курсанти ознайомляться з історією української вишивки. Курс для дорослих і дітей віком від 10 років. Заняття відбуватимуться щосуботи.

Час занять: 1:00 — 3:30 по полудні

Плата за навчання: дорослі — 45.00 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 40.00 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно; члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріалів включена в плату за навчання.

ВИГОТОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

Діти і дорослі матимуть нагоду навчитися писати писанки, або вдосконалити своє уміння виготовляти

писанки з традиційними українськими мотивами. Матеріали (фарби, віск т. ін.) постачатиме Музей. Заняття відбуватимуться щосуботи і шонеділі, по два на день.

Дата: 21, 22, 28, 19 березня і 4, 5, 12 квітня 1987

Час: 9:30 — 12:30 ранку і 1:30 — 4:30 по полудні

Плата за одне заняття: дорослі — 10.00 дол., пенсіонери і студенти від 16 років — 8.50 дол., члени Музею — 8 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно.

ПОКАЗ ТЕХНІКИ ПИСАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

14 березня і 11 квітня 1987

Досвідчені писанчарки демонструватимуть процес виготовлення високомистецьких писанок. Також буде показаний нагороджений фільм Славка Новицького — "Писанка". Програма триватиме безперервно протягом двох днів від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

Вступ: не-члени Музею — 2.50 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти — 2.00 дол., діти до 12 років — безплатно.

Курси є частково фінансовані Стейтровою Радою Мистецтва.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

В музейній крамничці можна купити книжки, каталоги, кераміку, різьбу, вишивки, картки, писанки, та дереворізи, офорти і картини мистців — Якова Гніздовського, Богдана Божемського, Володимири Васічка, Слави Геруляк, Любослава Гуцалюка, Ольги Маришак-Кендел, Мирона Левицького, Андрія Мадая, Аркадії Оленської-Петришин, та репродукція скульптури Олександра Архипенка.

ХРОНІКА

Евстахія Матвієнко — голова Округу Нової Англії.

Evstahia Matvienko — president of the New England UNWLA Regional Council.

Округа Нової Англії складається із семи відділів. Головою округи є Евстахія Матвієнко. 8-го червня 1985 р. округа організувала в Нью-Гейвені "День Союзянки". Концерт і програма увінчалися повним успіхом. Багато старань для переведення цієї імпрези вклала колишня голова округи, Ліда Фіцалович. Другою імпрезою округи це відзначення Ювілею 60-ліття Союзу Українок Америки. Організацією програми зайнялася Ірена Гладка, провадила нею Христя Добчанська-Мельник, а Е. Матвієнко привітала всіх присутніх союзнок і гостей. Головним промовцем була Олександра Кіршак, членка Головної Управи СУА, яка у своєму слові розповіла про розвій СУА на терені США. Округа відбула також панахиду та жалібні сходи для вшанування бл.п. Олени Лотоцької в 10-ліття її смерти.

15-ий Відділ — це наймолодший відділ, заснований 1984 р., начисляє 7 членок. В культурно-освітній ділянці відбувалися доповіді з історії України та дискусії на тему оборони українського імени та людських прав. Для громади влаштовувано "Свято Жінки Героїні", Академію в честь Тараса Шевченка, "Свято Матері", "Чайний Вечір". Під час вечора висвітлено прозорки про жіночий рух СУА. Відзначено 1-го листопада і річницю 22-го січня. Базар приніс поважну суму грошей і відділ з цього вплатив членські внески, а також став членом Українського Музею. Допис про працю і успіхи відділу був надрукований у "Шляху" і "Свободі".

66-ий Відділ: існує вже 30 років, нараховує понад тридцять членок. За роки свого існування відзначився поважними успіхами, беручи участь в імпрезах громади, а особливо дав великий вклад у допомозі українцям в різних країнах поселення. Відділ улаштовує традиційну просфору, що приносить понад тисячу доларів, які розподілює для владки у Бразилії, Аргентині, а також на виховання питомців у Глен-Кові. Уряджено два базари — Великодній і на День Подяки. Е. Матвієнко, Хр. Добчанська-Мельник і Ірена Гладка є членками Округної Управи. Відділ запланував обіди або гостини, щоб із зібраних грошей заплатити вкладку для старших членок, які не всилі самі заплатити.

73-ий Відділ: існує здавна і має так звану "ротаційну систему", значить, що управа передається членкам тільки у зміні

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

за 1985 р.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
15-ий	Стемфорд	Теодозія Савицька
66-ий	Нью-Гейвен	Ірена Гладка
73-ий	Бріджпорт	Ярослава Ковач
93-ий	Гартфорд	Мирослава Солук
106-ий	Гартфорд	Ванда Бексер
108-ий	Нью-Гейвен	Діонізія Брочинська
121-ий	Нью-Брітен	Галина Шулевська

обов'язків. Сам відділ дуже популярний серед американського загалу, бо завжди організує виставки ноші, писання писанок, як це було на "Міжнародному Фестивалі" в Бріджпорті і в Стретфордї. Цікавим для чужинців було показ українського весілля з весільним короваєм та виставка народного мистецтва. Відбулися сходи з рефератом в пам'ять Олени Лотоцької. Для громади було улаштовано "Запусти з обідом" та "Вишивані Вечерниці". Зорганізовано автобус на Український Фестиваль у Нью-Джерзі. У ділянці Суспільної Опіки, відділ вислав три посилки з одягом, а також відповідну суму на їх оплачення в Бразилію. Одна членка разом із сестрою оплачують одну стипендію для студентки в Бразилії. Вислано 200.00 дол. на Фонд Оборони Доброго Імени, та на Фонд О. Лотоцької. На Український Музей в Нью-Йорку вислано 100.00 дол., і посилено кампанію для приєднання членства. Звіт про Загальні Збори був поданий в "Нашому Житті", а хроніку вислано до округи. Багато інформацій про працю відділу подала американська місцева преса.

93-ий Відділ: це найчисленніший і найбільш активний відділ округи. Він має вироблену програму святкувань у календарному році, до яких належать: в лютому "День Героїні", присвячений Аллі Горській, у квітні була доповідь про науковця-історика Наталію Василенко-Полонську, а в травні на тему здоров'я "Про пістряк і його симптоми". У квітні також відбувся "Музейний Вечір", на якому приєднано багато членів та у висліді вислано на Музей суму 3,020.00 дол. Під час цього вечора була виставка скульптур мистця Т. Коршенюка. Протягом каденції зорганізовано три позаштатові прогулянки: на Український Фестиваль у Нью-Джерзі, до "Катедри Сосон" у Нью-Гемпшир і до Українського Музею в Нью-Йорку. Разом із 106-им Відділом, союзянки взяли участь у "тепелтон" на 24-му каналі та спільно колядували на Український Музей, а гроші в сумі 750.00 дол. вислано до СУА в Нью-Йорку. Традиційні "Вишивані Вечерниці" втішаються великою популярністю серед громадянства, зокрема серед молоді. Власними силами членки запланували "Веселий Миколаївський Вечір". Відділ брав участь у 60-літті СУА. Вислано 10 пакунків до Бразилії, а 4 до Польщі. Відділ уфундував одну стипендію до Бразилії та перевів

успішну кампанію приєднання спонсорів. У висліді того, на стипендію вислано 1,710.00 дол., 500.00 дол. на медичну опіку для дітей у Бразилії, а 100.00 дол. для "Бабусі".

106-ий Відділ: Складається загальною із жінок молодшого віку, тому окрему увагу звертає на виховання дітей та підлітків, ведучи світличку під опікою Оксани Оприско, в якій начислюється 12 діточок. Для дітей організовано "Маскараду" 27-го квітня 1985 р. Разом із 93-ім Відділом улаштувано "Чайний Вечір", щоб придбати фонди для Українського Музею. Обидва відділи спільно взяли участь у "Телетон" на 24 каналі, ходили колядувати та влаштували "Вишивані Вечерниці". До Бразилії вислано 4 посилки з одягом та передплату "Нашого Життя" для І. Йозефи. Відділ влаштував два базари: Великодній та Різдвяний. Для громади влаштувано виставку картин Рема. У лютому відбули зустріч із молодою учителькою з України. У квітні була лекція М. Зіглер "Про кольори", а у травні А. Барановська дала гутірку про своє підприємство. Відділ вислав 6 книжок про голод *Execution by Hunger* авторства Долота до місцевих бібліотек університетів. Про "Дитячу Маскараду" та "Вишивані Вечерниці" був репортаж у "Свободі" і "Українським Тижневику".

108-ий Відділ: Складається з союзнячок молодшої генерації, яке зосереджує увагу на виховання своїх дітей. Проводить світличку, а цього року вела її учителька Катя Бамбер. У світличці 7 дітей. П'ять членок відділу є членами Управи округи: Діонізія Брочинська, Марта Рудик, Марія Гуненко, Хр. Добчанська-Мельник та Ольга Нагорська. Члени відділу старанно допомагали влаштувати Окрузі Ювілей 60-ліття СУА. Разом із 66-им Відділом відбули поминки в честь О. Лотоцької. Цікавим був реферат про д-р Софію Парфанович, велику подвижницю жіночого руху та письменницю. Була окрема зустріч, на якій прозірками представлено жіночий рух. Відділ спонсорує стипендію для студентки Марії Інес Окапник, а крім того дві членки є спонсорами. Відділ перебрав на себе опіку над "Народним Домом" в Нью-Гейвені. Було вислано 39 посилок за океан: 26 до Польщі, 13 до Бразилії. Проведено кампанію приєднання нових членок для Українського Музею, а на Буді-

вельний Фонд Музею вислано 500.00 дол. Членки відділу є учительками "Рідної Школи", та беруть активну участь із 66-им Відділом в улаштуванні "Просфори". Відділи 66-ий і 108-ий дають велику допомогу "Домові Спадщини", при парафії Арх. Михаїла в Нью-Гейвені.

121-ий Відділ: Нью-Брітен є важливим українським культурним осередком, тому що недалеко існує католицький університет "Пресвятого Серця", в якому бере активну участь наше громадянство в улаштуванні імпрез, виставок, танців, лектур, як і курсів української мови. Союзнячки цього відділу завжди заняті у цих імпрезах, головним чином, коли йде про приготування прийнят. Завданням їх також є допомагати в улаштуванні мистецьких виставок, з яких одною була мистця Мадея. Окремо членство брало участь у академії 22-го січня, "Свято Матері", приготували дітей до виступів. Влаштували виставки: "Український Великдень" з показом писання писанок у Централ Коннектікет Стейт Університет-і та в одній із публічних шкіл. Традиційно влаштовують "Св. Миколая" для малят і старших. Окремо зорганізовано поїздку до Українського Музею в Нью-Йорку, а "Вишивані Вечерниці" втішаються найбільшою популярністю. Оригінальною була імпреза в честь Т. Шевченка, під назвою "Шлях Шевченка", із рецитацією його творів по українському і англійському. В цій академії взяв участь губернатор Стейту Коннектікет. О'ніл, а також другі місцеві і штатові представники урядів. Відділ спонсорує стипендію до Бразилії, а поважне число членок як й сам відділ є членом Українського Музею.

Підсумовуючи діяльність округи треба сказати, що відділи виконують різномірну і впливову працю. У Новій Англії можна було б приєднати більше членок і заснувати ще відділів. Однак тут перемагає давній звичай, що жіноцтво включається переважно до організацій пов'язані з церквою: сестрицтва, Марійських дружин і т.д.

Щоб згуртувати жінок до загальної жіночої організації, якою представляє собою СУА треба старатися ознайомити жіноцтво з працею і значінням СУА.

Марія Гуненко
пресова референтка

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД

НЬЮ-ЙОРК

В неділю 13-го квітня 1986 р. в домівці СУА відбувся Округний З'їзд Нью-Йорку. У з'їзді взяли участь делегатки та голови відділів, щоб спільно розглянути працю, проблеми округи та оформити напрями на наступний рік.

За неprisутню, з огляду на стан здоров'я, голову округи Надю Савчук, з'їзд відкрила заступниця голови Леся Гой. Після прочитання та прийняття порядку нарад на передсідницю з'їзду попрошено Любу Артимішин, а на секретарку Наталку Думу.

З'їзд округи звеличала своєю присутністю Голова СУА Іванна Рожанковська, яка привітала округу від Головної Управи, ділово і цікаво порушила проблеми нашої організації.

Однією з порушених точок було твердження голови, що у наших громадах є ще багато жінок непри-

належних до жодних жіночих організацій, треба подбати про приєднання їх до Союзу Українок Америки. Не можна поминути ще однієї з багатьох порушених точок, про які говорила голова, а це справа існування журналу "Наше Життя". Пригадала нам, що ми, члени Конвенції ухвалили, що кожна членка є зобов'язана передплачувати журнал "Наше Життя".

Відтак Номінаційна комісія в складі: Ірена Мокривська — голова, члени: Емілія Ройовська, Рома Шуган, Люба Фірчук, Люба Артимішин та Ірена Кіндрачук подали листу пропонуваної управи до округи: голова Леся Гой, перша заступниця голови — Надя Савчук, друга заступниця — Ольга Літепло, протоколярна секретарка — Ольга Женецька, кореспонденційна секретарка — Ліда Черник, скарбник — Анна Рак, референтки: організаційна — Олександра

Крумшин, культурно-освітня — Христя Навроцька, виховна — Іванна Мачай, суспільна опіка — Рома Шуган, пресова — Параскевія Сусь, координаторка музею — Олімпія Роговська, зв'язків — Люба Фірчук, господарська — Стефа Савчук, адміністраторка домівки — Софія Топурівська, скарбник домівки —

Наталка Дума. Контрольна комісія: Лідія Магун — голова, члени: Катруся Папуга, Дарія Камінська, Люба Артимішин, Марія Соробей.

Подану листу кандидатів до управи округи в Нью-Йорку, з'їзд прийняв оплесками.

Наталка Дума

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В ГЛЕН СПЕЙ

Восьмого листопада 1986 р. відбувся літературний вечір, влаштований 62-им Відділом Союзу Українок Америки. Вечір був зорганізований в честь всім званої поетеси-письменниці Наталії Лівницької-Холодної, яка прибула в Глен Спей з своїм чоловіком Петром Холодним, також всім дуже знаним, як майстер пензля, який прикрасив церкву св. Володимира в Глен Спей.

Разом з ними прибула на цей вечір Уляна Старосольська-Любович, яка особисто багато присвятилася до нашого літературного вечора.

Не можу поминути теперішньої молоді, енергійної редакторки "Нашого Життя" Ольгу Лісківську. Без неї не був би можливий приїзд нашої поетеси з Йонкерсу до Глен Спей.

Запрошених гостей зустріла в своєму гостинному домі Ірена Кіндрачук — голова 62-го Відділу СУА в Глен Спей. Зустріч відбулася в присутності кількох членкинь управи 62-го Відділу. За смачним обідом всі присутні познайомилися ближче між собою та в дружній атмосфері провели пару годин перед початком літературного вечора.

Літературний вечір відкрила і провадила ним, голова відділу І. Кіндрачук. Привітала всіх присутніх в залі, які зійшлися численно з Глен Спей та околиць, хоч погода в той вечір не дуже сприяла, а зокрема голова привітала ще раз наших гостей.

Літературний вечір поділився на дві частини. В першій Уляна Любович, прочитала біографію поетеси Н. Лівницької-Холодної, яку зредагувала дуже цікаво, переплітаючи з

спогадами рідних та близьких про окремі випадки з її життя. А згадати було що, бо її поетичний шлях почався ще від дев'яти років і взагалі життєвий шлях не був легкий і було багато дечого цікавого згадати і оповісти. З захопленням всі присутні прослухали біографію поетеси-письменниці.

Під час перерви між першою і другою частинами, наша господарська референтка Тоня Туринська, при допомозі кількох членкинь, частували всіх смачним солодким і кавою.

В другій половині вечора виступила пані Наталія персонально з своїми творами. Її твори захоплювали всіх присутніх. В них вона описала красу України, любов до неї, боротьбу за її визволення і її сучасне поневолення. Та все таки поетеса не падає духом, а висловлює надію, що виросте молоде покоління, яке вибере волю Україні, визволить її з довгої неволі.

Прекрасна дикція, чудова мова і молодечий голос — це все доповнювало красу її творів. Бо не всі вміють читати те, що пишуть.

Всі присутні встали і гучними оплесками і квітами нагородили нашу славу поетесу Наталію Лівницьку-Холодну та журналістку Уляну Любович.

З приємним враженням всі розійшлися додому.

Це був вечір, який залишився в пам'яті на довгий час.

Ольга Линник

Шановні і Дорогі Передплатники "Нашого Життя"!

Спізнена доставка "Нашого Життя" спричинена частинно зміною комп'ютерової системи адресування і висилки журналу. Надіємося, що в скорому часі вдасться налагодити цю справу. Просимо виrozumіння і терпливости.

Редакція і Адміністрація

UNWLA Branch 72 extends a warm welcome to the following new members:

SONIA BARON
OLGA KRAVITZ
HELEN PETRYSHYN

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СУА: 89-ий Відділ СУА в Кергонксон, Н.Й. щиросердечно вітає нових членок: Катерину Мисько і Дарію Барон

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ВІКТОРІЇ ВАРВАРІВ

Вікторія Варварів

Старанням 6-го Відділу США в Чикаго наша громада мала можливість оглянути небувалу і оригінальну виставку Вікторії Варварів.

Виставку, яка відбулась 26, 27 і 28 вересня 1986 р. відкрила голова 6-го Відділу США Ольга Попович, вітаючи зібраних гостей, та попросила Ольгу Дацків представити д-р Вікторію Варварів, яка здобула вже поважні досягнення в мистецькому світі.

Вікторія народилась в Нью-Йорку. Свою вищу освіту розпочала в Мерімаунт Каледжі, Вірджинія. Але в 1974 році у зв'язку із службовими обов'язками батька в американській дипломатичній службі, виїхала з родиною в Париж, на 7 років. Тут почала студіювати в національній Академії Мистецтв. Вона вивчала малювання, кераміку, графіку, мозаїку, скульптуру, дереворізи. У 1977 р. закінчила Американський Каледж в Парижі зі ступнем бакалавра з історії мистецтва. Після цього вступила у Сорбонський університет, в якому здобула в 1979 р. звання магістра з естетики, а в 1984 р. докторат з мистецтвознавства. Тема її дисертації була "Передхристиянські впливи на сучасне українське народне мистецтво".

Вікторія Варварів це мистець широкого діапазону різних галузей мистецтва. Вона не тільки переконана, що одна техніка малювання може доповнити і збагачувати іншу техніку, але й що один рід мистецтва дає поштовх і бажання пізнати і збагатити інші роди мистецтва.

Тепер Вікторія, крім скульптури і дереворитів, присвячує себе найбільше малюванню на склі і шовку. Вона також викладала в каледжі курси малювання на шовку і малювання текстильних узорів в Парижі і в Смитсонському Інституті у Вашингтоні. Викладала англійську мову в Парижі і французьку у Вашингтоні.

Її унікальні ручно малювані шовкові шалики, хустки, блюзки і серветки продають в першорядних департаментових крамницях Франції, Америки, Італії, а її мистецькі твори можна знайти у збірках визначних колекціонерів. Як уже було згадано у пресі, Вікторія одержала золоту медаль за мозаїкову скульптуру "Селянка" на конкурсі Асоціації Французьких Артистів і Міжнародної Асоціації Штук Красних. Але приємно зазначити, що її твір був відзначений першою нагородою з поміж трьох тисяч виставлених творів. Ця виставка відбувалась в славному Гранд Палé в Парижі, та була вже 189-ою від її інавгурації в 1673

р. — це в мистецькому світі вважається за найбільшу подію в році.

Вікторія Варварів мала багато індивідуальних виставок своїх мистецьких творів в Женеві, Фльоренції, Парижі, Оттаві, Едмонтоні, Нью-Йорку, Сан Франціско, Вашингтоні та мала похвальні критики. Вона також поетеса, пише вірші українською і французькою мовами та працює над виданням книжки про естетику і про брак елементарної естетики в теперішньому житті.

Вікторія захоплюється красою природи, в якій бачить найбільше мистецтво, і сама про себе каже, що вона не тільки мрійник, але і реаліст, бо життя вчить її йти на компроміси і не піддаватись цілком тискові.

На Мистецькій виставці в Чикаго було виставлено 22 картини мальовані на шовку, а 2 на бавовняній тканині і 42 на склі та 5 дереворитів, всього 72 твори.

З поясне Вікторії знаємо, що техніка малювання на склі і шовку надзвичайно старі, знані ще перед Христом. — "Мене завжди щось таке рідкісне і виняткове більше цікавить, а шовк такий фантастичний матеріал. Він має легкість і світло в собі. Починаючи малювання лише текстилів, я перейшла до малювання картин на шовку. І я думаю, що це та сама легкість, та сама прозорість, що й на папері, а може ще й краща тому, що шовк є кращий матеріал ніж папір".

Тому, що Вікторія надзвичайно любить квіти, залюбки малює їх на склі і шовку. Також багато картин на склі мають українську тематику. На її картинах мальованих на шовку добачається особлива гра лагідних кольорів, які приваблюють око глядача. 5 дереворитів: ліс, дівчина, дерево, березовий ліс та церква виконані бездоганно. Шкода, що не можна було оглянути її скульптур, які є в музеї в Парижі, зроблені з граніту.

Вікторія Варварів є членом багатьох професійних мистецьких і наукових організацій та наймолодшим членом Української Вільної Академії мистецтв і науки.

Чисельна участь присутніх на виставці, між ними багато неукраїнців, з приємністю оглядали мистецькі твори, оригінальні своєю технікою, та подивлялися талант молоді мисткині. Довго ділилися враженням з виставки, а членки 6-го Відділу США частували своїх гостей вином, перекускою, кавою і солодким печивом. Виставка залишила по собі гарне і незабутнє враження.

Марія Юзефович

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

Відкритий п'ять днів на тиждень
/крім понеділка і вівторка/
від год. 1 — 5 по пол.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

400.00 дол. — Мобил Фундація (в доповненню пожертви А. Стефанюк)

250.00 дол. — Морген Банк (в доповненню пожертви Володимира Баранецького)

по **200.00 дол.** — д-р Любомира і Ігор Коцури, Іван і Наталія Коропецькі, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Українська Кредитівка "Самопоміч" — Філадельфія; д-р Володимир і Ірина Гординські, д-р Ярослав Рожанковський

по **100.00 дол.** — Осип і Стефанія Порайко, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, 93-й Відділ СУА, Стефан і Наталія Даниш-О'Коннелл, Богдан Пазунюк, Вікторія Новотній, Володимир Соколовський, д-р Ірена Гребеняк, Лев і Ірина Вербицькі, Люба Артимишин, 90-ий Відділ СУА, д-р Стенлі і Катерина Вестон, Василь і Анна Натина, Анна Максимович, Василь і Лідія Київ, Роман і Лена Іваницькі, Стефан і Евстахія Шугани, М. і Н. Ходновські, д-р Іларій Чолган, д-р Н. Теребус-Кмета, Микола і Марія Гіряки, Юліян і Ольга Ястремські, 37-ий Відділ СУА, 43-ий Відділ СУА, 91-ий Відділ СУА, Надія Мандрусак, Володимир і Марія Барагура, Роман і Ольга Гаєцькі, Іванна Джус, д-р Ігор Воевідка, Олександра Різник, Олександр і Ольга Смал, Теодозій і Любомира Крупа

90.00 дол. — Станіслав і Анна Кіра

75.00 дол. — Іван і Донна Саміленко, 82-ий Відділ (гонорар Богдана Бойчука)

по **50.00 дол.** — д-р Денис і Мира Стахови, Стефан Гук, Галина Процюк, Софія Андрушків, д-р Юрій і Аріядна Чировські, СУМА — Ньюарк, Н.Дж., Ярослав і Ольга Городецькі, д-р Ігор і Варвара Цегельські, Роман Леґедза, Ольга Вареля, 89-ий Відділ СУА, 117-ий Відділ СУА, 69-ий Відділ СУА, Галина Шембель, Ольга Муссаковська, Ольга Михайлів, Марія Білозор, Андрій Рак, Ескв., Маґдаліна Обуховська, Герман і Дорис Борсти, Марта Рудик, Василь і Пелагія

В пам'ять бл.п. **Юрія Чорного** складаємо **1000.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Галина Чорна і донька Христина Чорна**

Замість квітів на свіжу могилу нашого доброго сусіда в Лексінгтоні, Н.Й. бл.п. **Стефана Шевчука**, складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. **Юліян і Марія Савчаки**

Замість квітів та в пам'ять бл.п. **Стефана Шевчука**, батька нашої членки, Катрусі Воловодюк, пересилаємо **25.00 дол.** на Український Музей а родині складаємо щирі співчуття. **Членки 86-го Відділу СУА, Ньюарк, Н.Дж.**

У першу безмежно болючу річницю відходу у вічність моєї найдорожчої і незабутньої доні бл.п. **Лідії Шуль-Богдан**, вшановуючи пам'ять Покійної складаю **1000.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку — **Мама Віра Шуль**

Замість окремих подяк за вислови співчуття, пожертви на Служби Божі і громадські цілі, після відходу нашої сестри бл. п. **Ольги Качмарської**, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Іванна і Ярослав Клими**

In lieu of flowers and in memory of **Julla Ratych**, the beloved daughter of Drs. Iwanna and Oleh Ratych, we are donating **\$25.00** to the Press Fund of Our Life Magazine. With deepest sympathy — **Olga Liteplo and family.**

Кучкуда, Дарія Горняткевич, Анна Качмарська, д-р Оліянна Осінчук, д-р Роман і Лідія Осінчуки, Євген Курило, Володимир Курило

40.00 дол. — Ярослав і Ірина Качанівські

30.00 дол. — Любов Дражевська

по **25.00 дол.** — Ярослав і Іванна Клими, Ярослава Кукіль, Володимир Дучинський, Юрій Шевельов, Яків Нестерук, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Юлія Вертипорох, Іван і Наталія Головінські, Ірина Чума, Джін Грочовський, Іван Лешко, Марія Петришин, Марія і Тарас Дурбаки, Яро і Оля Цегельські, Михайло і Анна Кікцьо, Володимир і Стефанія Чорнодольські, Оксана і Лавро Полони, Юнайтед Технолоджіс (в доповненню пожертви Розі Воробель), Оксана Ткачук (дякуючи Стефі Дуб та Нусі Воробкевич за поміч у вивовненні та викінченні її улюблених низинок), Роберт і Галина Маса, Олександра Волошин, д-р Михайло і Іванна Яцухи

по **20.00 дол.** — Іванна Жовнір, Дарія Хухра, Марія Карпевич, М. Каплистий, Клявдія Чорнодольська, Володимир Когутак, Остап і Ярослава Олесницькі, Юрій Кравець, Богдан Козак, Петро і Оксана Бауер, Ольга Карван, Марія Шепарович

по **15.00 дол.** — Михайло і Володимира Печанські, Наталія Масюк, Теодор Королишин

по **10.00 дол.** — Василь Качуровський, Теодозія і Володимира Бриковичі, Оксана Калиновська, Марія Захарків, Стефан і Марія Зубалі, Ольга і Володимир Гринькови, д-р Іларіон Домбчевський, Леонід Царик, Теодозія Кічоровська, Деннис Кузьмович, Анастасія Кікцьо, Марія Світій, Василь Грибик, Василь Сердюк, Володимир Черевко, Василь Грибик, Василь Сердюк, Гел Репкін, В. Тизбір, Марія Гелемей

по **5.00 дол.** — Надія і Вик Віничі, Петро Горбань

В пам'ять моєї незабутньої товаришки **Лідії Шуль**, складаю **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Стефанія Піх-Грипо**

Вітаємо нашу членку Аку Перейму, з 25-літтям її мистецької творчості, і з тої нагоди складаємо **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. Бажаємо творчих успіхів в її мистецькій праці. **Управа і членки 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку.**

З подякою поетові Богданові Бойчукові, за виголошену доповідь на літературному вшануванні першої річниці смерті поета Василя Стуса (*26-го жовтня 1986 р.*), влаштованому 82-им Відділом СУА в Нью-Йорку, неприйнятий гонорар в сумі **75.00 дол.** передаємо на Український Музей в Нью-Йорку. **82-ий Відділ СУА, Нью-Йорк.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Богдана Чеховича**, батька Дани Чехович і Оксани Лопатинської складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — **Оля і Юрій Пастернаки**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Марії Сроковської** дорогої мамі нашої членки Ірини Сушків складаємо **10.00 дол.** на видання книжки дитячої творчості з нагоди 1000-річчя Хрищення України. **Управа й членки 64-го Відділу СУА**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл.п. **Александра Атановського**, чоловіка нашої довголітньої членки Осипи Атановської, складаємо **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Управа і членки 74-го Відділу СУА в Чикаго, Ілл.**

З приводу смерті бл.п. **Тані Баяк**, колишньої членки 29-го Відділу, замість квітів на могилу, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а родині пересилаємо слова найглибшого співчуття. **Управа 29-го Відділу СУА в Чикаго.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Анастасії Білоус**, сестри нашої членки Катерини Іванчук, пересилаємо на Пресовий фонд "Нашого Життя" **10.00 дол.**, а родині висловлюємо щирі співчуття. **Управа і членки 63-го Відділу СУА, Дітройт**

Замість квітів на могилу св.п. **Івана Бринчака** складаю **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Зеня Логуш**

Складаємо щирсердечну подяку подружжю Наді і Ярослава Пастушенкам, за їхню жертву **10,000.00 дол.** на Будівельний фонд Українського Музею, в світлу пам'ять нашої доні і сестри **Тані Вічаренко-Кнабе**. З цієї нагоди пересилаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Зеновія й Осип Литвинишини, Гіндсдейл, Ілл.**

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Юрія Вірстюка**, складаю **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Леонтина Галащенко**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Нелі Войтович** на Пресовий фонд "Нашого Життя" склали: **40.00 дол.** сини покійної, **60.00 дол.** — членки 5-го Відділу СУА. **Разом 100.00 дол.**

В пам'ять бл.п. проф. **Олени Гадзінської** складаю через 47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н.Й.: **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", **50.00 дол.** на Будівельний фонд Українського Музею в Нью-Йорку та **50.00 дол.** на Суспільну Опіку 47-го Відділу СУА. **Іванна Мартинець.**

В пам'ять бл.п. проф. **Олени Гадзінської** складаю через 47-ий Відділ СУА **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Ірина Руснак**

Замість квітів на могилу бл.п. **Анни Ганкевич**, довголітньої членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо сердечні співчуття. **Управа і членки 22-го Відділу СУА**

Замість квітки на свіжу могилу бл.п. **Петра Гладкого** складаю **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Марія Юзефович.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Марії Любомири Кузьмович-Головінської**, мами Анни Максимович — пресової референтки СУА, Екзекутива СУА склала на Пресовий фонд "Нашого Життя", по **10.00 дол.:** Іванна Рожанковська, Марія Томоруг, Марта Данилюк, Лідія Гладка, Любомира Артимишин, Марія Савчак, Александра Кіршак, Іванна Ратич, Ірина Куровицька та **5.00 дол.** — Розалія Полчі. **Разом: 95.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу св.п. **Марії Головінської**, пересилаємо скромний дарунок **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **д-р Марія і Юрій Дицьо з родинною**

В пам'ять бл.п. **Марії Любомири Кузьмович-Головінської**, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Олег і Іванна Ратичі.**

В пам'ять покійної бл.п. **Марії Л. Головінської** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Всечеснішому о. митратові Василеві та доням і синам, з родинами висловлюємо наші щирі співчуття. З пошаною **Оля і Ярослав Городецькі.**

На свіжу могилу бл.п. **Марії Любомири Кузьмович-Головінської**, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Марта і Богдан Цимбалісті**

На свіжу могилу бл.п. паніматки **Марії Л. Головінської**, мами наших приятелів д-ра Андрія і Мотрі Головінських жертвуємо **10.00 дол.** на

Пресовий фонд "Нашого Життя". Родині покійної висловлюємо наше щире співчуття. **д-р Тарас і Іванна Ганушевські, Ніна Коропей**

В пам'ять моєї покійної мами бл.п. **Магдаліни Гурко** складаю **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Сальвіна Іваницька.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогого, невіджалуваного кузина і вуйка бл.п. інж. **Евгена Карпяка**, складаємо **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Олена Смулка, Віра Лащик, Оксана Кіпа**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Юліяна Козяка**, чоловіка й батька членки управи 21-го Відділу Параскевії Козяк і Марії Козяк-Блюлик, на Пресовий фонд "Нашого Життя" складаю **25.00 дол.** **Емілія Ройовська.**

В пам'ять невіджалуваної моєї приятельки, учительки **Олени Кочержук**, яка відійшла у вічність в Грау, Австрія складаю **30.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Наталія Ханас, Австрія Грац**

В пам'ять бл.п. **Катерини Ковальов**, матері нашої членки Надії Рінник, складають на Пресовий фонд журналу "Наше Життя": 65-ий Відділ СУА в Нью Брансвік; по **5.00 дол.** — Наталія Головінська, Ольга Яцишин, Ірена Старожитник, Олександра Ошудляк, Софія Лонишин, Іванна Ратич, Ольга Городецька, Слава Букачівська, Тамара Панкевич, Марія Слободян. **Разом 60.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефана Кульчицького**, чоловіка членки 5-го Відділу СУА Джін Кульчицької, наступні членки склали по **2.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя": Е. Барнич, П. Будзол, Н. Гамера, Т. Гринчук, С. Гулявська, М. Івасюк, Е. Климишин, О. Кузак, М. Курпіль, С. Кривіцька, М. Мотраль, М. Маскаль, Е. Ониськів, А. Петрович, А. Підлитейчук, О. Сівек, Б. Солодка, К. Сосновська, С. Стетків. **Разом 38.00 дол.**

Замість квітів на могилу св.п. **Антоня Кучера**, складаємо **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Сестрі Галині Васинчук, членці нашого відділу і родині висловлюємо наші співчуття. **Управа і членки 93-го Відділу СУА в Гартфорд.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Івана Кушніра**, чоловіка довголітньої членки і мистецької референтки 5-го Відділу Теклі Кушнір, такі членки склали по **2.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя": Е. Барнич, П. Будзол, Н. Гамера, Т. Гринчук, А. Добрянська, М. Івасюк, Е. Климишин, Н. Кумка, М. Курпіль, П. Лема, М. Маскаль, В. Марфей, М. Матраль, А. Михайлів, Е. Ониськів, М. Пашкевич, А. Підлитейчук, А. Полик, К. Прихітко, І. Соляр, К. Сосновська, П. Стетків, М. Тухлинович, Н. Ферко. **Разом 50.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу моєї кузинки **Евгенії Лепкої** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". **Марко Лепкий з дружиною**

В пам'ять моєї кузинки **Евгенії Софії Лепкої**, складаю **25.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". **Татіяна з Лепких Юзьвяк.**

В пам'ять моєї кузинки **Евгенії Софії Лепкої**, яка померла 1-го вересня 1986 р. складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". **Марко й Іванна Лепкі.**

Замість квітів на свіжу могилу недавно померлої нашої членки св. п. **Стасі Лехман**, складаємо **30.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Синові покійної і родичам висловлюємо наше глибоке співчуття. **Управа і членки 97-го Відділу СУА, Бофало, Н.Й.**

Замість квітів на могилу св.п. **Станіслава Лехман** складаю **10.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". Родині покійної висловлюю щирі співчуття. **Марія Павлишин.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Аполнарія Луценків**, брата нашої постійної, активної членки управи, зокрема Суспільної Опіки 79-го Відділу СУА в Бостоні, складаємо **15.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Управа 79-го Відділу СУА в Бостоні.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Михайлини Притули** членки 38-го Відділу СУА в Лейквуд, Колорадо склали **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Анна Ганчар.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Марії Марковської** мами нашої членки Валентини Татерин, членки 45-го Відділу: О. Лончина, Д. Дудра, Л. Левак, Л. Калимон, Д. Конох, М. Шехович, В. Журківська, С. Коссак, д-р Балтирович склали **120.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Членки 45-го Відділу.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. мгр **Володимира Процінського**, складаю **50.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а пані Мілі з родиною висловлюю щирі слова співчуття. **Міра Залуцька.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Володимира Процінського**, чоловіка нашої членки — Емілії, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Родині покійної глибокі співчуття. **Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон.**

В пам'ять бл.п. **Юліани Ратич** складаємо **100.00 дол.** на Пресовий фонд журналу "Наше Життя". **Єфрем і Дарія Ратичі.**

Замість квітів на могилу моєї братилиці св.п. **Юліани Марії /Пуні/ Ратич**, яка трагічно відійшла від нас, пересилаю на Пресовий фонд журналу "Наше Життя" **5.00 дол.** Дорогим Олегові й Іванці мої глибокі співчуття та бажаю Вам, щоб згідно з Божою Святою волею понесли Ви бодро цей важкий хрест. Згадую Вас у своїй молитві. У Вашому горю дуже засмучена з Вами Ваша кузинка **Дарія Пенцак.**

Замість квітів на могилу св.п. **Андрія Ройовського**, складаю на Пресовий фонд "Нашого Життя" **20.00 дол.**, а дружині Емілії і цілій родині висловлюю щире співчуття. **Марія Стефанишин з родиною.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Андрія Ройовського** складаємо **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Дружині Емілії і родині висловлюємо щирі співчуття. **Валя і Роман Гординські.**

В пам'ять членки 13-го Відділу в Честері, Па., бл.п. **Анни Сарахман**, на Пресовий фонд "Нашого Життя" склали по **10.00 дол.:** 13-ий Відділ СУА в Честері, Па., Софія Мельник, Лідія Кий. **Разом 30.00 дол.** Родині покійної — дочці Стефі, зятям і внукові висловлюємо щирі співчуття. **Софія Мельник.**

З приводу смерті бл.п. **Уляни Терлецької**, мами нашої членки Марії Волинець, пересилаємо родині вислови глибокого співчуття, а замість квітів на могилу складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Управа 29-го Відділу СУА в Чикаго, Ілл.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Уляни Терлецької**, колишньої голови і постійної членки управи 22-го Відділу СУА в Чикаго, склали на Пресовий фонд "Нашого Життя" по **25.00 дол.:** 22-ий Відділ СУА, Чикаго, Ярослава Фаріон; **20.00 дол.:** Ліна Басюк; по **10.00 дол.:** Міра Ганкевич, Надія Дзидзан, Ольга Мартинюк, Люся Самбірська, Евстахія Струтинська, Люба Шеремета; по **5.00 дол.:** Ольга Гаврилук, Марія Гіряк, Іванна Городиська, Рома Дмитерко, Соломія Кавка, Дарія Менцінська, Анастасія Хариш, Мирослава Шевчик; **4.00 дол.:** Анна Білінська; **3.00 дол.:** Анна Кучма; по **2.00 дол.:** Любомира Огаренко, Марія Семків; по **1.00 дол.:** Софія Залуцька, Ольга Люшняк, Дозя Хоркава. **Разом 184.00 дол. Членки і управа 6-го Відділу СУА в Чикаго, Ілл.**

В пам'ять бл.п. **Петра Федорова**, чоловіка нашої довголітньої членки Іванни Федорів, складаємо **15.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Пані Іванці і родині складаємо глибоке співчуття. **43-ій Відділ СУА, Філадельфія.**

Замість квітів на могилу св.п. **Емануїла Цоха** складаємо **20.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а дружині Стефанії, членці нашого відділу і родині висловлюємо наші щирі співчуття. **Управа і членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді**

Замість квітів, в пам'ять **Олександра Шалап**, батька нашої членки Наталії Кормелюк, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо наше співчуття. **Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон.**

Замість квітів в пам'ять св. п. **П. Коровника** дочка Ліда жертвує **200.00 дол.** на Видавничий фонд "Нашого Життя" та **200.00 дол.** на Український Музей. **Разом: 400.00 дол. Ярослава Оренчук.**

UNWLA Branch 53 donates **\$25.00** for "Koliada" to Our Life Magazine. **Sophie Koshlw.**

In memory of our member **Katherine Kicenuk** we are donating **\$15.00** to the Press Fund of Our Life Magazine.

У пам'ять св. п. **Андрія Ройовського** жертвуємо **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Оксана і Стефан Богдановичі.**

З НАГОДИ

Вітаємо членку **Іванну Бобек** з нагоди високого міжнародного відзначення її доні проф. **Ані Нагурної**, яка одержала за свою працю в галузі порівняльної математики, відзначення Еріка Кемпе, що включає медалью Торда Полендера і грошеву нагороду. Ця нагорода є призначена університетом в Умені, Швеція щотретій рік науковцям — математикам нижче 40-ка літ життя. З цієї нагоди пересилаємо чек на **10.00 дол.**, як пожертву на Пресовий фонд "Нашого Життя". **89-ий Відділ СУА в Кергонксоні.**

7-го грудня 1986 р. 28-ий Відділ СУА в Ньюарку влаштував прийняття для вшанування довголітньої суспільної діяльності почесної членки СУА **Ольги Муссаковської**. З цієї нагоди жертвуємо **30.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", а ювілянтці бажаємо кріпкого здоров'я і сили, щоб й в майбутньому була підпорою молодим кадрам суспільних працівників. **Марія Салтій і Іванна Галапац.**

100-ий Відділ СУА в Картерет, Н.Дж. пересилає щирі побажання кріпкого здоров'я на Многая літ **Ользі Муссаковській** з Ірвінгтону, Н.Дж. за її довголітню і віддану працю ще на рідних землях України і тут на поселенні, для добра улюбленої нею нашої жіночої організації. Відділ складає в її імені дар **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **М. Васічко.**

З нагоди вечора відзначення 50-ліття громадської праці почесної членки СУА **Ольги Муссаковської**, на Пресовий фонд "Нашого Життя" склали по **25.00 дол.:** 70-ий Відділ в Пассейку, Н.Дж., 75-ий Відділ СУА в Мейплевуді, Н.Дж., 86-ий Відділ СУА в Кліфтон, Н.Дж. **Разом: 75.00 дол.**

ПОДЯКИ

Складаємо щирозсердечну подяку управі і членкам 11-го Відділу СУА в Трентоні, Н.Дж., за прислані нам побажання на наше 50-ліття подружжя. З вдячності пересилаємо **25.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя", через 11-ий Відділ СУА. **Надія і Роман Гулаї.**

Складаю подяку 99-му Відділові у Вотервліт, Н.Й., за кошничок квітів та відвідини мене у шпиталі, як рівнож членкам за переслані карточки з побажаннями скорого видужання. З вдячності складаю **10.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя" через відділ. **Анастасія Голубець**

З подякою 89-му Відділові СУА в Кергонксоні, Н.Й., за побажання скорого видужання, передаю **10.00 дол.** через відділ на Пресовий фонд "Нашого Життя" **Софія Барусевич, Веніс, Флорίδα.**

Складаю сердечну подяку членкам 119-го Відділу СУА в Йонкерсі, за відвідини, телеграми, картки, квіти і харчі під час моєї недуги — зломання руки, а особливо я вдячна Марії Борковській та Олі Кулинич. Замість окремих подяк, складаю **30.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Марія Мороз-Сосляк**

Згідно з рішенням загальних зборів 89-го Відділу СУА в Кергонксон, Н.Й. що відбулися 12-го грудня 1986 р., пересилаємо **200.00 дол.** на Пресовий фонд "Нашого Життя". **Управа і членки 89-го Відділу.**

ЗАПАСНИЙ ФОНД

В пам'ять бл.п. **Марії Клепачівської**, почесної голови православних сестрицтв і членки 77-го Відділу СУА, складаю через 29-ий Відділ СУА **20.00 дол.** на Запасний фонд "Нашого Життя". **Галина Коленська**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Марії Клепачівської**, заслуженої громадянки і членки 77-го Відділу СУА, складаю через 29-ий Відділ СУА **10.00 дол.** на Запасний фонд "Нашого Життя". **мгр Зірка Цимбаліста**

На бажання родини, наш 38-ий Відділ СУА в Денвер, Кол. перевіз збірку, замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Меланії Білоскурської**, з ціллю передати гроші **463.50 дол.** на фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді згідно з запотребуванням. **Марія Філіус**

В світлу пам'ять **Евгенія Маркіяна Ванчицького** сестринка і похресника, який на 39-му році життя відійшов у вічність, складаємо **1,000.00 дол.** на фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді. Просимо взяти під увагу **Бернадету Конопацьку** і **Лею Любачевську** з Бразилії. **Йоанна і Мирослав Гентош**

Замість квітів на могилу бл.п. **Михайла Значка**, складаємо **25.00 дол.** на фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді, а рідні покійного висловлюємо щирі співчуття. **Ольга, Елмер, Юрій і Таня Берчі**

Д-р Володимир Палашевський з Бразилії в пам'ять своїх покійних батьків бл.п. **Івана і Параскевії** складає **350.00 дол.** на Фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді.

Замість квітів на могилу бл.п. **Стефана Шевчука**, батька Катрусі Воловодюк, складають на Фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді **30.00 дол.** **Леся і Мирон Стебельські**

Згадуючи наших померлих приятелів, складаємо у їх пам'ять **200.00 дол.** на Фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні. **Лідія і Петро Яцелі**

З нагоди 95-ліття з дня народження **Анни Варчак**, Дарія Костів складає **60.00 дол.** на Фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді. Ювілянтці бажає прожити в кріпкому здоров'ї много літ.

З вдячності за одержані ласки від Господа Бога за посередництвом св. Юди Тадея і Отця Пія, посилаю **100.00 дол.** на Фонд Медичної Допомоги для дітей і молоді. **Марта Сидір, Парма, Огайо.**

Іза Оменцінська з Рочестеру, Н.Й. зі своєї керамічної виставки під час базару у Ватервліті, Н.Й. подарувала нашому відділові **75.00 дол.** які ми призначаємо на фонд для садочків у Європі, а мисткині складаємо щиро подяку за труд і дар. **Управа 99-го Відділу СУА, Ватервліт. Н.Й.**

ПОДЯКИ

Складаю щиро подяку управі і членкам 21-го Відділу СУА в Брукліні, Н.Й. за слова і листи співчуття по ненадійній і великій втраті мого улюбленого і найдорожчого друга бл.п. **Андрія Ройовського**. Сердечно дякую за Вашу участь у похоронних відправах зокрема **Марії і Л. Рейнаровичам** за прощальне слово в похороннім заведенні пана Сенка, а **Т. Шайда** за поміч у відспіванні панахиди на цвинтарі. Щиро подяка за гарний вінок-квіти, пожертви на Служби Божі та датки на Український Музей в Нью-Йорку. У пам'ять мого дорогого і незабутнього чоловіка я склала на такі цілі: Запасний фонд "Нашого Життя", на фонд ім. Олени Лотоцької, на Український Музей в Нью-Йорку, через касу відділу на Стипендійну акцію СУА. **Емілія Ройовська з родиною**

Складаю щиро подяку голові Округної Управи в Нью-Йорку **Лесі Гой** і паням союзнякам членкам Округної Управи за Ваші співчуття, молитви по ненадійнім відході у вічність нашого найдорожчого чоловіка, батька, дідуся св. п. **Андрія Ройовського**. Зокрема сердечно дякую паням за пожертви на Український Музей та поміщені в журналі "Наше Життя". Щиро вдячна **Емілія Ройовська і родина.**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Вплати від 1-го листопада до 30-го листопада 1986 р.:

486.00 дол.: В пам'ять бл.п. **Марії Кецала** (через 22-ий Відділ СУА).

370.00 дол.: 99-ий Відділ СУА, Ватервліт, Н.Й.

300.00 дол.: М. і О. Гнатейко (через 86-ий Відділ СУА); А. Грубець, Седл Брук, Н.Дж.; Е. Латишевський (через Округу Дітройт); д-р А. і М. Мацюрраки, Елмвуд Парк, Іл.; Ф. Сисин, Кембрідж, Масс.; М. Залуцька, Адельфі, Мд.

275.00 дол.: І. Рожанковська (через 64-ий Відділ СУА) в тому 25.00 дол. на адміністраційні видатки.

255.00 дол.: П. і О. Кулиничі (через 119-ий Відділ СУА) в тому 5.00 дол. на адміністрацію.

250.00 дол.: М. Бачинська, Елмгурст, Н.Й.; Д. Федорко (через Округу Дітройт); Б. Мисько, Гюстон, Тексас; Суспільна Опіка СУ Південна Австралія; СУАвстралія, відділ ім. Княгині Ольги; 47-ий Відділ СУА (Рочестер); Українська Асоціація, Вашингтон, Д.К.

ПОДЯКА

Моя щиро подяка Округній Управі Філядельфії за влаштування імпрези "Українці — українському студентові", яка відбулася 14-го грудня 1986 р. в Культурному Центрі Філядельфії. Щиро спасибі голові **Марії Кондрат** та референтці Суспільної Опіки **Надії Оранській** за ініціативу, запрошення та за всі клопотання зв'язані з такою успішною імпрезою, яка познайомила українське громадянство Філядельфії та околиці з Стипендійною акцією СУА. Вітаємо нових спонсорів! Бувайте Ви всі — "МОЦНІ та ЗДОРОВІ!"

Анна Кравчук,
референтка стипендій СУА

200.00 дол.: Х. Ковч (через 47-ий Відділ СУА); І. і М. Крамарчуки (через 47-ий Відділ СУА); д-р Н.Т. Кмета, Йонкерс, Н.Й.; С. Петрашко, Канада (через д-ра Ю. Левицького); М. і Т. Руснаки (через 47-ий Відділ СУА); М. Савицька, Джемейка, Н.Й.; М. і Г. Тицькі (через 47-ий Відділ СУА); А. Чорнобіл (через 47-ий Відділ СУА); Р. і Т. Шутер (через 47-ий Відділ СУА); *84-ий Відділ СУА* склали: М. Дорожинська, М. Ріпечька, У. Павлінська, Г. Панків, К. Черняк і А. Шкірпан.

150.00 дол.: І. Кливак, Кліфтон, Н.Дж.

100.00 дол.: Я. і Н. Бігуни (через 28-ий Відділ СУА)

75.00 дол.: Д. Хухра (через 89-ий Відділ СУА)

50.00 дол.: С. і О. Ганушевські (через 47-ий Відділ СУА)

30.00 дол.: О. Заремба (через 24-ий Відділ СУА)

10.00 дол.: В. Михайлів (через 20-ий Відділ СУА)

5.00 дол.: Р. Принада

Щиро дякуємо,

Таїсса Турянська
скарбничка комісії стипендій СУА

Замість квітів на могилу моєї товаришки сл.п. **Іванни Борис Кузьо**, яка відійшла у вічність у Львові. Жертвую **5.00 дол. на сиротинець у Бразилії. Фрузина Принада — Картерет, Н.Дж.**

Замість квітів у світлу пам'ять нашої довголітньої заслуженої членки **Марії Кецали**, колишньої голови 22-го Відділу СУА в Чикаго і членки управи, яка відійшла від нас 12-го липня 1986 р. склали на Стипендійний фонд СУА в її імені: **100.00 дол.:** 22-ий Відділ СУА; **35.00 дол.:** Ольга Мартинюк; по **25.00 дол.:** Іванна Горчинська, Ангеліна Самбірська,

Дора Сасик; по **20.00 дол.**: Ліна Басюк, Стефанія Форович, Ольга Гаврилук, Марія Левицька; по **15.00 дол.**: Міра Ганкевич, Леся Луцик, Евстахія Струтинська, Ольга Забродська; по **10.00 дол.**: Леонтина Боднарук, Валя Цурковська, Анна Дячун, Марія Гіряк, Ольга Крехтяк, Анізія Струц, Надія Дзидзан; по **5.00 дол.**: Іванна Городиська, Ярослава

Іванишин, Анна Кульчицька, Дарія Менцінська, Іванна Припхан, Любомира Шеремета, Стефанія Свистун, Уляна Терлецька, Марія Васько, Софія Залуцька, Романа Дмитерко; по **3.00 дол.**: Ольга Люшняк; по **2.00 дол.**: Анна Білинська, Стефанія Джулинська, Анна Коваль; по **1.00 дол.**: Софія Дельта, Любомира Огаренко. — **Разом: 486.00 дол.**

ПОПРАВКИ

У листопадовім числі "НЖ" була подана неправильна світлина до некрологу бл. п. МАРІЇ АРКАС-КЛЕПАЧІВСЬКОЇ. За це просимо пробачення в родині! Подаємо світлину бл. п. М. Аркас-Клепачівської нижче:

На сторінках пожертв Українського Музею було переочено пожертву пані Ірини Питули, яка подарувала 100.00 дол. на Музей.

У "Нашому Житті" за липень-серпень 1986 р. в рубриці "Замість квітів" в пожертвах 47-го Відділу США в пам'ять бл. п. Олени Кузьмівни-Гадзінської не правильно подана сума, має бути 132.00 дол.

В журналу "Наше Життя" за липень-серпень 1986 р., ст. 37, мистецька і музейна референтури, у звіті 89-го Відділу подано неправильно: ... Ольга Томашівська подарувала весільні знімки зі села Тюдів... Має бути: Ольга Томашівська подарувала фоту /фота-обгортка, частина весільного обряду/ зі села Тюдів біля Кут, Західня Україна.

Ольга Денисенко

SUBSCRIPTION RATES:

In the U.S.A.: \$15.00 per year
\$1.50 per copy

Foreign Subscribers (with the exception of South America) may send payment in their currency equal to the amount of 15.00 American dollars.

Передплата в США: 15.00 дол. на рік
1.50 дол. за поодинокое число

Країни поза межами США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі, яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed by Computoprint Corporation
335 Clifton Ave
Clifton, N.J. 07011

© Copyright 1987

Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Від редакції:

Редакція не приймає анонімних матеріалів та застерігає право скорочувати статті та поправляти мову.

Статті підписані авторами висловлюють їхні власні погляди, а не погляди редакції. Не поміщуємо неввічливих образливих для будь-кого висловів. Рукописів не звертаємо.

"OUR LIFE" Magazine (ISSN 0740-0225) is published monthly except July and August by the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003. Second-class postage paid at New York, N.Y. and additional mailing offices (USPS 414-660)

POSTMASTER: Send address changes to "OUR LIFE" Magazine 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y
and at additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Сокальський взір з рукава жіночої сорочки, село Угринів. Початок ХХ століття. Зі збірки Ірини Кашубинської. Український Музей в Нью-Йорку. Вишивати чорними нитками. Рисувала Ольга Трачук.
Sokal' pattern for the sleeve of a woman's blouse. From the village of Ugriniv — early 20th century. From the Iryna Kashubinsky collection in the Ukrainian Museum of New York. Embroider with black thread. Pattern copied by Olga Tratchuk.